

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Hiilidioksidiveron laskentaperustetta täsmennettäisiin lämmitys- ja työkonepolttoaineiden osalta siten, että biopolttoaineiden lisäksi fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidipäästössä otettaisiin huomioon polttoaineen elinkaarenaikainen kasvihuonekaasupäästö eikä pelkästään niiden poltosta syntyvää päästöä. Polttoaineen polton päästöihin lisättäisiin niiden tuotantoketjun alkupäässä syntyvä keskimääräinen hiilidioksidiekvivalenttipäästö. Elinkaaripäästöjen huomioiminen hiilidioksidipäästöissä ei kuitenkaan keskimäärin nostaisi polttoaineista suoritettavan hiilidioksidiveron määrää, koska veron laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa alennettaisiin. Samanaikaisesti tavoiteltavan verotuoton lisäämiseksi lämmitys- ja työkonepolttoaineiden veroja kuitenkin korotettaisiin hiilidioksidiveroa painottaen.

Muutosten seurauksena hiilidioksiditonnin arvoksi muodostuisi 53 euroa nykyisen 62 euron sijasta. Energiasisältöveroon korotus olisi 0,13 euroa megawattitunnilta. Turpeen energiaveroa nostettaisiin 1,10 eurolla megawattitunnilta. Lakien liitteiden verotaulukoissa säädettyihin verotasoihin tehtäisiin ehdotusten edellyttämät muutokset.

Yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon verotusta muutettaisiin siten, että hiilidioksidiveron puolittamisesta luovuttaisiin, mutta se korvattaisiin alentamalla yhdistetyssä tuotannossa käytettyjen polttoaineiden energiasisältöveroa 7,63 eurolla megawattitunnilta. Edellä mainitut muutokset kiristäisivät kivihiilen verotusta yhdistetyssä tuotannossa noin kolmella eurolla megawattitunnilta ja lieventäisi maakaasun verotusta noin 0,70 eurolla megawattitunnilta.

Muutokset lisääisivät valtion energiaverotuottoja yhteensä 38 miljoonalla eurolla vuodessa.

Sähkön verotusta koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, ettei sähkөөn pääsääntöisesti kohdistuisi kahdenkertaista verotusta niissä tilanteissa, joissa sähköä siirretään sähköverkosta sähkövarastoihin ja niistä takaisin sähköverkkoon myöhemmin kulutukseen luovutettavaksi. Muutos toteutettaisiin siten, että sähkön siirto sähköverkosta sähkövarastoon ja vastaavasti sähkövarastosta takaisin sähköverkkoon säädettäisiin verottomaksi. Muutos ei koskisi sähköverkkoon liitettyjä mikro- ja pienvoimalan sähkövarastoja niissä tapauksissa, joissa sähköä siirretään sähkövarastosta myös omaan kulutukseen.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia siten, että maatalouden harjoittajille palautettaisiin valmisteveroa väliaikaisesti korotettuna vuoden 2018 aikana maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä. Korotuksen määrä olisi 7,5 senttiä litralta.

Lisäksi edellä mainittuihin lakeihin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019. Sähkön varastoinnin osalta säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä huhtikuuta 2019. Maatalouden lisäve-

ronpalautusta koskeva lainmuutos tulisi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	3
YLEISPERUSTELUT.....	5
1 NYKYTILA.....	5
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	5
1.1.1 Liikennepolttoaineet.....	5
1.1.2 Elinkaaripäästöjen huomioiminen liikennepolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa.....	7
1.1.3 Lämmityspolttoaineet.....	8
1.1.4 Yhdistetty sähkön ja lämmön tuotanto.....	9
1.1.5 Sähkön verotus.....	10
1.1.6 Maatalouden energiaverojen palautus.....	11
1.1.7 Maatalouden energiaverojen lisäpalautus vuodelta 2017.....	13
1.2 EU:n lainsäädäntö.....	13
1.2.1 Energiaverodirektiivi.....	13
1.2.2 Valtiontukimääräykset.....	14
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA EHDOTETUT MUUTOKSET.....	15
2.1 Lämmityspolttoaineiden elinkaaripäästöt.....	15
2.2 Verotuottojen lisääminen.....	17
2.3 Yhdistetty tuotanto.....	18
2.4 Sähkön varastointi.....	18
2.5 Maatalouden energiaveron lisäpalautus.....	21
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	22
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	22
3.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen.....	22
3.1.2 Vaikutukset lämmityspolttoaineiden verotasoihin, kilpailukykyyn ja ajojärjestykseen.....	23
3.1.3 Vaikutukset yrityksiin.....	25
3.1.4 Vaikutukset kotitalouksiin.....	26
3.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	26
3.2.1 Vaikutukset sähkön toimitusvarmuuteen.....	26
3.2.2 Vaikutukset ilmastotavoitteisiin ja -velvoitteisiin.....	27
3.3 Ympäristövaikutukset.....	27
3.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	28
4 ASIAN VALMISTELU.....	28
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	29
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	30
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	30
1.1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta.....	30
1.2 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta.....	31
1.3 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta.....	35
2 VOIMAANTULO.....	35
LAKIEHDOTUKSET.....	36
1. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.....	36
LIITE.....	38
2. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.....	40
LIITE.....	43

HE 191/2018 vp

3. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	44
LIITE	45
RINNAKKAISTEKSTIT	45
1. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	45
2. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta...	50
3. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	58

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

1.1.1 Liikennepolttoaineet

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia (1472/1994), jäljempänä *polttoaineverolaki*, muutettiin energiaverouudistuksen yhteydessä lailla 1399/2010 vuoden 2011 alusta siten, että polttoaineiden litrapohjainen valmistevero muutettiin polttoaineen energiasisältöön eli lämpöarvoon perustuvaksi energiasisältöveroksi sekä poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvaksi hiilidioksidiveroksi.

Nykyisin energiasisältöveron määrä on 0,01631 euroa megajoulelta ja hiilidioksidivero 62 euroa tonnilta, joka esimerkiksi moottoribensiinille tarkoittaa hiilidioksidiverona 0,0051 euroa megajoulelta.

Polttoaineverolain liitteen verotaulukossa verojen määrä on selvyyden vuoksi muunneltu verotettavaan yksikköön polttoainekohtaisesti. Liikennepolttoaineista fossiilisen bensiinin energiasisältövero on 52,19 ja hiilidioksidivero 17,38 senttiä litralta. Lähtökohtaisesti kaikilla fossiililla ja bioperäisillä liikennepolttoaineilla tulisi olla sama, bensiinin verotasoon sidottu energiasisältövero. Pääosin hyötyliikenteen kuluttaman fossiilisen ja bioperäisen dieselöljyn energiasisältöveron taso ei kuitenkaan ole yhtä korkea kuin pääosin henkilöautoliikenteessä käytetävän moottoribensiinin ja sitä korvaavien bioperäisten polttoaineiden. Dieselöljyn lievemmällä verotuksella on haluttu alentaa muun muassa kuorma-autoliikenteen ja sitä kautta vientiteollisuuden sekä linja-autoliikenteen kustannuksia. Tämä on toteutettu siten, että dieselöljyn ja sitä korvaavien polttoaineiden energiasisällölle annettua veroa alennetaan kiinteällä summalla 25,95 senttiä litralta, joka tarkoittaa dieselöljylle megajoulea kohti noin 0,0072 euron suuruista veronalennusta veroperusteen edellyttämään tasoon. Verotaulukossa ilmoitettuna fossiilisen dieselöljyn energiasisältövero on 32,77 senttiä litralta ja hiilidioksidivero 19,90 senttiä litralta. Koska dieselöljyn energiasisältövero (0,00911 euroa megajoulelta) on matalampi kuin veron ympäristöperusteet edellyttäisivät (0,01631 euroa megajoulelta) eikä dieselhenkilöautojen suosimiselle ole ympäristö- eikä muitakaan perusteita, dieselkäyttöisistä henkilöautoista kannetaan ajoneuvoveron käyttövoimaveroa, jolla täydennetään polttoaineverotusta ja yhtenäistään bensiinin ja dieselöljyn erilaisesta verokohtelusta aiheutuvia kustannuseroja autoilijoille keskimääräisellä vuotuisella ajosuoritteella sekä varmistetaan valtiontukisääntelyn edellyttämä vaatimus neutraalista energiaverotuksesta. Käyttövoimaveroa kannetaan dieselöljyn lisäksi myös muista bensiiniä lievemmin verotetuista henkilöautojen käyttövoimista, jotta myös niiden osalta täytettäisiin energiaverojärjestelmän luonteen mukainen ja valtiontukisääntelyn edellyttämä liikenteen käyttövoimien objektiivinen ja neutraali verotus.

Koska myös bioperäisten bensiini- ja diesellaatujen energiasisältövero määräytyy niiden lämpöarvon perusteella, niiden litraperusteinen energiasisältövero on vastaavia fossiilisia polttoaineita matalampi.

Lähipäästöiltään perinteisiä fossiilisia polttoaineita parempien polttoainelaatujen energiasisältöverosta myönnetään alennus, joka vastaa päästöhyödyn laskennallista arvoa vuoden 2010 laskentakriteereillä, jotka painottivat EURO II luokan bussien päästöjen vähentämisessä saattavia hyötyjä.

Päästöhyödyn laskenta on tehty puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen edistämisestä annetussa Euroopan parlamentin direktiivissä (2009/33/EY) esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kaikkien fossiilisten ja bioperäisten liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron määrän laskentaperuste on hiilidioksiditonin arvo 62 euroa sekä jokaiselle tuotteelle ominainen hiilidioksidipäästökerroin. Sekä fossiilisten että bioperäisten polttoaineiden hiilidioksidivero on energiasisältöveron tavoin suhteutettu polttoaineen lämpöarvoon, jolloin bioperäisten polttoaineiden litrakohtainen vero on fossiilisia alempi. Liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperustetta täsmennettiin vuonna 2012 polttoaineverolain muuttamisesta annetulla lailla 256/2012 siten, että biopolttoaineiden lisäksi fossiilisen moottoribensiinin ja dieselöljyn hiilidioksidipäästöissä otetaan huomioon polttoaineen elinkaarenaikainen keskimääräinen kasvihuonepäästö Euroopan unionin (EU) komission vaatimusten mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoitti fossiilisten moottoribensiini- ja diesellaatujen hiilidioksidipäästökertoimen korottamista noin 20 prosentilla. Muutoksella ei ollut vaikutusta litrakohtaisiin verotasoisiin samanaikaisesti tehdyn hiilidioksiditonin annettun arvon alentamisen takia. Muutoksella yhdenmukaistettiin fossiilisten ja bioperäisten liikennepolttoaineiden veroperusteet verotukseen liittyvien valtiontuki ongelmien välttämiseksi.

Kestävyysskriteerit täyttävien biopolttoaineiden hiilidioksidiveroa alennetaan suhteessa vastaavan fossiilisen polttoaineen verotaseeseen, koska niillä katsotaan saavutettavan elinkaarenaikaista hiilidioksidipäästön vähenemää verrattuna vastaaviin fossiilisiin polttoaineisiin. Biopolttoaineiden kasvihuonekaasupäästöjen arvioinnissa on käytetty hyväksi EU:n kestäväyysskriteerilainsäädännössä noudatettuja lähtökohtia. Kestävyysskriteereistä säädetään uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY, jäljempänä *RES-direktiivi*. Direktiivissä annetaan oletusarvoja siitä, millaisia elinkaarenaikaisia kasvihuonekaasupäästövähennyksiä biopolttoaineilla voidaan saavuttaa suhteessa fossiilisten polttoaineiden elinkaarenaikaisiin kasvihuonekaasupäästön vähennyksiin. RES-direktiivin lähtökohta on, että direktiivin mukaisilla kestäville biopolttoaineilla on saavutettava aluksi 35 ja myöhemmin vähintään 50 prosentin suuruinen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä vastaavaan fossiiliseen polttoaineeseen verrattuna. Mainitun direktiivin 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta tuotetut biopolttoaineet, jäljempänä *tuplalaskettavat biopolttoaineet*, käsitellään siinä käytännössä lähes kasvihuonekaasuneutraaleina polttoaineina.

Kestävyysskriteerit täyttävien, niin sanottujen ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden, kuten maatalousperäisen etanolin ja biodieselin, hiilidioksidivero on puolitetty. Tuplalaskettavat, niin sanotut toisen sukupolven biopolttoaineet on vapautettu hiilidioksidiverosta, koska niiden voidaan katsoa olevan hiilidioksiditaseeltaan lähes neutraaleja polttoaineita ja koska niiden raaka-aineet ovat ruuantuotantoon soveltumattomia.

Sekä fossiilisista että bioperäisistä liikennepolttoaineista kannetaan valmisteverotuksen yhteydessä huoltovarmuusmaksua, joka tuloutetaan valtion talousarvion ulkopuoliseen rahastoon.

Suomessa liikenteen biopolttoaineiden käytön edistäminen perustuu polttoaineen jakelijoita koskevaan sitovaan velvoitteeseen toimittaa vuosittain liikennepolttoaineeksi laissa säädetty osuus biopolttoaineita. Biopolttoaineiden jakelovelvoitteesta säädetään biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetussa laissa (446/2007). Polttoaineiden verotuksen tarkoituksena ei ole edistää biopolttoaineiden käyttöä, vaan verottaa kaikkia polttoaineita mahdollisimman objektiivisesti ja neutraalisti niiden energiasisällön, hiilidioksidipäästön ja lähipäästö-

jen perusteella. Verotus tukee ympäristön kannalta parhaimpien fossiilisten ja bioperäisten polttoaineiden käyttöä.

1.1.2 Elinkaaripäästöjen huomioiminen liikennepolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa

Energiaverotuksen vuoden 2011 rakenteellisen uudistuksen yhteydessä on pyritty komission kilpailupääosaston kanssa varmistamaan, ettei energiaverojärjestelmään katsottaisi sisältyvän valtiontukea. Tämä on tarpeen, jottei energiaverojärjestelmän mukaisille veroporrastuksille tarvitsisi hakea valtiontukea komission hyväksyntää, joka olisi määräaikainen. Komissio on painottanut, ettei neutraali verojärjestelmä saa sisältää rakenteita, jotka suosivat tiettyjä polttoaineita tai energialähteitä. Erityisen tärkeäksi asia muodostuu Suomessa noudatettujen liikenteen biopolttoaineiden edistämistavoitteiden ja toimenpiteiden kannalta. Biopolttoaineiden edistäminen perustuu yrityksiä sitovaan biopolttoaineiden jakeluvelvoitteeseen, jota ei EU-lainsäädännön mukaisesti saa tukea lisäksi taloudellisilla kannustimilla, kuten esimerkiksi biopolttoaineiden verotuilla. Jos liikennepolttoaineiden verojärjestelmään sisältyisi biopolttoaineiden valtiontueksi katsottavia elementtejä, aiheutuisi siitä merkittävä ongelma biopolttoaineiden käyttötavoitteiden saavuttamisessa kustannustehokkaalla tavalla.

Suomessa on katsottu, ettei nykyiseen liikennepolttoaineiden verotukseen sisälly valtiontukea, vaikka eri polttoaineiden litramääräinen vero vaihtelee. Verotus perustuu polttoaineiden ominaisuuksiin, joita arvioitaessa käytetään hyväksi EU:n säännöksiä ja tehtyjä tutkimuksia polttoaineiden energiasisällöstä ja biopolttoaineiden elinkaarenaikaisista kasvihuonekaasupäästövähennyksistä. Siltä osin kun liikenteen energialähteiden verotuksessa ei noudateta täysimääräisesti ympäristöperusteista veromallia, energiaverotusta täydennetään käyttövoimaverolla EU-oikeudellisen hyväksyttävyyden varmistamiseksi.

Komissio ei ole nähnyt ongelmaa moottoribensiinin ja dieselöljyn eritasoisissa energiasisältöveroissa, koska samaa perustetta eli polttoaineen mitattua lämpöarvoa sovelletaan yhdenmukaisesti yhtäältä moottoribensiiniin ja sitä korvaaviin biopolttoaineisiin ja toisaalta dieselöljyyn ja sitä korvaaviin biopolttoaineisiin. Energiasisältöveron määräytyminen on valtiontukimielessä veron luonteen ja logiikan mukaista eikä siihen siten sisälly valtiontukea. Lisäksi dieselhenkilöautoilta ja muilta bensiiniä lievemmin verotettua käyttövoimaa käyttäviltä ajoneuvoilta kannettava käyttövoimaverotus varmistaa liikenteen eri energialähteiden yhdenmukaisen kohtelun.

Komission mukaan polttoaineiden hiilidioksidiverotus vuoden 2011 energiaverouudistuksen mukaisena sitä vastoin edellytti täsmenmistä valtiontutarkastelun välttämiseksi. Ratkaisuna oli Suomen ehdottamalla tavalla se, että fossiilisten polttoaineiden polton hiilidioksidipäästöön lisätään polttoaineen tuotannon ja kuljetusten keskimääräinen laskennallinen hiilidioksidiekvivalenttipäästö, jolloin käytettäisiin yhdenmukaista elinkaariajatteluun perustuvaa laskentaa sekä fossiilisille että biopolttoaineille. Hiilidioksidiekvivalenttipäästöissä otetaan huomioon hiilidioksidin lisäksi myös muut kasvihuonekaasut kuten metaani ja typpioksiduuli.

Jotta verojärjestelmään ei sisältyisi EU:n valtiotukisääntöjen mukaista valtiontukea, liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteisiin tehtiin mainittu tarkennus. Moottoribensiinin, dieselöljyn ja niitä korvaavien muiden polttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperustetta täsmennettiin siten, että fossiilisen moottoribensiinin ja dieselöljyn hiilidioksidipäästöissä otetaan huomioon polttoaineen koko elinkaarenaikainen päästö poltosta syntyvän päästön lisäksi. Laskentaperiaatetta koskeva tarkennus lisättiin polttoaineverolain 1 §:ään. Biopolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa huomioitiin jo alun perinkin elinkaarenaikaiset päästöt, joten siihen ei ollut tarvetta tehdä muutoksia.

Vuoden 2011 verouudistuksessa moottoribensiinin ja dieselöljyn polton hiilidioksidipäästöinä käytettiin Tilastokeskuksen Polttoaineluokituksen 2010 mukaisia arvoja, jotka olivat bensiinille 72,9 ja dieselöljylle 73,6 grammaa hiilidioksidia megajoulelta.

Vuonna 2012 käyttöön otettu moottoribensiinin ja dieselöljyn tuotantoketjun alkupään keskimääräinen laskennallinen hiilidioksidipäästö perustuu Euroopan Yhteisen Tutkimuskeskuksen (European Joint Research Centre), jäljempänä JRC, raporttiin Well-to-wheels Analysis of Future Automotive Fuels and Powertrains in the European Context, WTT APPENDIX 2, 2011. Sen mukaan elinkaarenaikaisten hiilidioksidiekvivalenttipäästöjen huomioimiseksi verotuksessa tulee tuotantoketjun alkupään osalta lisätä bensiinin päästöä 14,2 ja dieselöljyn päästöä 15,9 grammaa megajoulelta.

Kun vuoden 2012 veromuutoksen yhteydessä siirryttiin fossiilisten liikennepolttoaineiden osalta käyttämään elinkaarenaikaista hiilidioksidipäästöä, myös polton päästön laskennan perusteena siirryttiin käyttämään komission JRC:n raportissa Well-to-wheels Analysis of Future Automotive Fuels and Powertrains in the European Context, Well-to-Wheels Report, Version 3c, July 2011 julkaisemia polton hiilidioksidin ominaispäästöjä. Ne ovat vuoden 2010 rikkipitoisuusvaatimuksen mukaiselle bensiinille 73,38 ja dieselöljylle 73,25 grammaa megajoulelta. Polton päästöjen vähäisellä muutoksella ei ollut käytännössä vaikutusta verotukseen. JRC:n laskemia polton hiilidioksidipäästöarvoja oli perusteltua siirtää käyttämään, jotta laskentaperuste olisi yhdenmukainen polttoaineiden elinkaarenaikaisen päästön kanssa ja saman tutkimuskeskuksen arvioima. Lisäksi kysymyksessä on komission oma tutkimuskeskus, jonka käyttämiä arvoja on tarkoituksenmukaista hyödyntää tehtäessä komission vaatimukseen perustuvaa laskentaperusteen muutosta.

Ehdotettu muutos tarkoitti fossiilisen moottoribensiinin ja dieselöljyn hiilidioksidipäästökerroimen korotusta noin 20 prosentilla. Koska tarkoituksena ei kuitenkaan ollut muuttaa polttoaineiden litrakohtaisia verotasoja, liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa alennettiin 10 eurolla. Laskentaperusteiden muutos olisi edellyttänyt periaatteessa vähäisiä muutoksia joidenkin polttoaineiden hiilidioksidiverotasoisiin. Koska muutokset olisivat suurimmillaankin olleet 15 sentin sadasosan luokkaa, polttoaineverolain verotaulukkoa ei pidetty tarkoituksenmukaisena muuttaa.

Fossiilisten lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteisiin ei samassa yhteydessä ehdotettu tehtäväksi vastaavaa elinkaaripäästöt huomioivaa tarkennusta, koska asiaan liittyi teknisiä- ja tietopohjaongelmia, joita ei ole voitu ratkaista liikennepolttoaineita koskevan esityksen antamisen edellyttämässä aikataulussa. Lämmityspolttoaineiden osalta ongelman arvioitiin tuolloin olevan toisaalta lievempi, koska fossiilisten ja veronalaisten bioperäisten polttonesteiden kesken kilpailu koskee pääosin vain kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä. Lämmityspolttoaineisiin ei tuolloin liittynyt myöskään jakeluvelvoite-tyyppistä kysymystä, joka on liikennepolttoaineiden verotuksen osalta merkittävä veromalliin vaikuttava tekijä.

1.1.3 Lämmityspolttoaineet

Lämmitykseen käytettävien sekä voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden, jäljempänä *lämmityspolttoaineiden*, kuten kevyen ja raskaan polttoöljyn, nestekaasun, kivihiilen, maakaasun, turpeen ja mäntyöljyn verotuksesta säädetään polttoaineverolaissa sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996), jäljempänä *sähköverolaki*. Energiaverouudistuksen yhteydessä vuoden 2011 alusta myös lämmityspolttoaineiden litra- tai painoperusteinen valmistevero muutettiin laeilla 1399/2010 ja 1400/2010 yhdenmukaisin veroperustein määräytyväksi, polttoaineen energiasisältöön perustuvaksi energiasisältöveroksi ja poltos-

ta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvaksi hiilidioksidiveroksi. Muutos oli rakenteeltaan vastaava kuin liikennepolttoaineille toteutettu. Toisin kuin liikennepolttoaineiden, fossiilisten lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa ei kuitenkaan tällä hetkellä huomioida elinkaaripäästöjä.

Turpeen ja mäntyöljyn verotus ei perustu ympäristöperusteiseen veromalliin, joten niistä ei kanneta energiasisältö- ja hiilidioksidiveroa vaan erillistä energiaveroa. Turpeen vero alennettiin nykytasolle 1,90 euroa megawattitunnilta vuonna 2016.

Nykyisin kevyen polttoöljyn energiasisältöveron määrä on 0,00208 euroa megajoulelta ja hiilidioksidiveron määrä 0,0046 euroa megajoulelta, joka vastaa hiilidioksidin arvoa 62 euroa tonnilta. Verotaulukossa verojen määrä on selvyiden vuoksi muunnettu verotettavaan yksiköön polttoainekohtaisesti.

Lämmityspolttoaineiden polton hiilidioksidipäästöä laskettaessa on käytetty perusteena Tilastokeskuksen Polttoaineluokituksessa 2010 käytettyjä arvoja. Maakaasun hiilidioksidipäästö on 55,04, nestekaasun 65,7, kevyen polttoöljyn 74,1, raskaan polttoöljyn 78,8 ja kivihiilen 94,6 grammaa megajoulelta.

Maakaasun energiasisältövero oli vuoteen 2015 asti tavoitetasoa alempi, koska maakaasulle haluttiin vuoden 2011 verouudistuksen yhteydessä antaa aikaa sopeutua yhdenmukaiseen verotukseen muiden fossiilisten tuontipolttoaineiden kanssa. Maakaasun alennettu verokanta energiasisältöverossa on luonteeltaan verotukea, jonka suuruus oli vuosilta 2011—2015 yhteenlaskettuna noin 204 miljoonaa euroa. Energiasisältöveron tason noustessa vuoden 2015 alusta tuki poistui maakaasulta kokonaan. Komission virkamiesten mukaan järjestely, jossa maakaasun verotuki muihin polttoaineisiin nähden poistettiin asteittain vuoteen 2015 mennessä, oli perusteltu. Maakaasun hiilidioksidiveroon ei ole sisällynyt verotukea, koska sen perusteet ja taso ovat olleet koko ajan yhdenmukaiset muiden fossiilisten lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiverotuksen kanssa.

1.1.4 Yhdistetty sähkön ja lämmön tuotanto

Yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon, jäljempänä *yhdistetty tuotanto*, kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä päästökaupan ja verotuksen päällekkäisen ohjauksen vähentämiseksi lämmityspolttoaineiden hiilidioksidivero on puolitetty käytettäessä polttoaineita yhdistetyn tuotannon laitoksessa lämmöntuotantoon. Yhdistetyn tuotannon verotuki on kasvanut hiilidioksidiveron korotusten seurauksena 15 eurosta 31 euroon hiilidioksiditonnilta. Vuonna 2017 verotuki oli suuruudeltaan noin 108 miljoonaa euroa. Sen lisäksi, että yhdistetyssä tuotannossa käytettyjen polttoaineiden hiilidioksidivero on puolitetty, edistetään sitä energiaverotuksessa sillä, että verotettava hyötylämmön tuotantoon käytetty polttoainemäärä lasketaan kertomalla kuluutukseen luovutettu lämpö kertoimella 0,9. Tämä laskentasääntö yhdistettynä hiilidioksidiveron puolitukseen tarkoittaa, että yhdistetyn tuotannon lämmön verorasitus on noin puolet erilliseen lämmöntuotantoon verrattuna.

Lisäksi energiaintensiivinen teollisuus saa osittaisen energiaverojen palautuksen käyttämistään lämmityspolttoaineista ja sähköstä.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa eräänä veropoliittisena linjauksena verotuottojen lisäämiseksi, ja samalla yhdistetyn tuotannon ohjaamiseksi vähäpäästöisemmäksi, on yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron alennuksen poistaminen vaiheittain. Hallitusohjelman laatimisen yhteydessä toimenpiteellä arvioitiin saatavan noin 90 miljoonan euron lisäys valtion verotuottoihin.

Yhdistetyn tuotannon verotuen poistolla arvioitiin olevan vaikutuksia Suomen energiatalouteen ja valtiontalouteen sekä mahdollisesti myös kasvihuonekaasupäästöihin ja energiaomavaraisuuteen. Muutoksen valmisteleminen ja sen vaikutusten arvioimiseksi valtiovarainministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö tilasivat yhdessä Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:ltä selvityksen yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon hiilidioksidiveron puolituksen poiston vaikutuksista, VTT-R-01173-16. Selvityksen mukaan nykyinen energiaverojärjestelmä toimii kokonaisuutena hyvin valtiontalouden sekä energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden kannalta. Kivihiilen käyttö vähenee tasaisesti ja yhdistetyn tuotannon kilpailukyky muihin tuotantomuotoihin nähden on säilynyt kohtuullisena. Toisaalta verotuen poisto ei edistäisi sille hallitusohjelmassa asetettuja ympäristö- ja energiapoliittisia tavoitteita ja sen vaikutukset olisivat energian hinnan, energiatehokkuuden ja -omavaraisuuden sekä ympäristönäkökohtien näkökulmasta pääosin lievästi negatiivisia tai neutraaleja.

VTT:n selvityksen valmistuttua hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi toukuussa 2016, ettei yhdistetyn tuotannon verotukea poisteta ja että siitä aiheutuva verotuottoa- ja täytetään korottamalla lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonin hintaa vuoden 2017 alusta neljällä eurolla 58 euroon hiilidioksiditonilta. Lisäksi talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti korottaa energiasisältöveroa 0,4 eurolla megawattitunnilta. Korotuksesta noin kolme neljäsosaa kohdistui siten hiilidioksidiveroon ja yksi neljäsosa energiasisältöveroon. Näillä toimenpiteillä saatiin puolet eli 45 miljoonaa euroa yhdistetyn tuotannon verotuen vaiheittaisella poistolla tavoitellusta 90 miljoonan euron lisäverotuotosta. Tästä syystä talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi, että tarvittavasta lisäkorotuksesta vuoden 2019 alusta päätettäisiin myöhemmin erikseen.

Valtion vuoden 2018 talousarvioesitystä koskevista hallituksen neuvotteluissa hallitus päätti, että lämmityspolttoaineiden veroja nostettaisiin aiemmin päätetyn mukaisesti 45 miljoonalla eurolla, mutta lisäkorotus aikaistettaisiin vuodelle siitä, mitä talouspoliittinen ministerivaliokunta oli linjannut toukokuussa 2016. Lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron hintaa korotettiin vuoden 2018 alusta neljällä eurolla 62 euroon hiilidioksiditonilta. Lisäksi energiasisältöveroa korotettiin noin 0,45 megawattitunnilta. Korotus painottui hiilidioksidiveroon.

Lämmityspolttoaineista turvetta ja mäntyöljyä lukuun ottamatta kannetaan valmisteverotuksen yhteydessä huoltovarmuusmaksua. Kaasumaiset ja kiinteät biopolttoaineet ovat verottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia.

Lämmitykseen käytetystä mäntyöljystä kannetaan valmisteveroa raskaan polttoöljyn veroa vastaava määrä. Veron tarkoituksena on ohjata mäntyöljy energiakäytöstä jatkojalostukseen kemianteollisuuden raaka-aineeksi. Jatkojalostuksen raaka-ainesaannin turvaamiseksi mäntyöljyn veroa on korotettu saman verran kuin raskaan polttoöljyn.

1.1.5 Sähkön verotus

Sähkön tuotannon polttoaineet ovat verottomia sekä erillisessä sähkön lauhdetuotannossa että yhdistetyssä tuotannossa. Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta eikä vero siten perustu sähkön tuottamiseen käytettyjen polttoaineiden hiili- tai energiasisältöön. Sähkön valmistevero on porrastettu kahteen veroluokkaan. Veroluokan I veroa kannetaan yleisesti elinkeinotoiminnassa, esimerkiksi palvelutoiminnoissa, metsätaloudessa, rakentamisessa samoin kuin julkisella sektorilla ja kotitalouksissa käytetystä sähköstä. Aiemman veroluokan II veron piiriin kuuluvat teollisuudessa, kaivostoiminnassa, konesaleissa ja kasvihuoneissa käytetty sähkö. Myös muu maatalous kuuluu käytännössä veroluokan II veron piiriin, mutta tämä on toteutettu maatalouden energiaverojen palautuksena.

Sähköverotuksen lähtökohtana on muun valmisteverotuksen tavoin verottaa sähkö vasta kulu-
tukseen luovutettaessa. Toisin sanoen sähköä voidaan siirtää verottomana voimalaitokselta
sähköverkkoon ja eteenpäin sähköverkossa, jolloin vero tulee suoritettavaksi vasta, kun sähkö
siirretään verkosta kulutuspaikalle. Tämän mahdollistamiseksi sähkön siirto toimitusketjun eri
vaiheissa on säädetty verottomaksi.

Kaikki voimalaitoksen tuottama ja sähköverkossa siirrettävä sähkö on veronalaista. Keskei-
simpiä sähköverovelvollisia ovat verkonhaltijat ja sähköntuottajat. Sähköntuottajalla tarkoite-
taan sähköverolaissa muuta kuin jäljempänä selitettävää mikro- ja piensähkön tuottajaa. Käy-
tännössä sähköntuottaja eli voimalaitos siirtää tuottamansa sähkön verotta sähköverkkoon,
jossa sähköä voi siirtää edelleen verotta toisiin sähköverkkoihin. Sähköä voi myös siirtää säh-
köverotta toisesta maasta Suomen sähköverkkoon. Siinä vaiheessa, kun sähkö luovutetaan
esimerkiksi jakeluverkosta kulutettavaksi kotitalouksissa tai teollisuuslaitoksissa, sähkön mää-
rä mitataan, mistä määrästä sähkön luovuttanut verkonhaltija on velvollinen suorittamaan joko
veroluokan I tai II mukaisen veron. Niissä tilanteissa, joissa sähköntuottaja ei siirrä sähköä
sähköverkkoon ja kuluttaa itse tuottamansa sähkön esimerkiksi tuotantotoiminnassaan, säh-
köntuottaja on verovelvollinen itse tuottamastaan ja kuluttamastaan sähköstä. Sähköntuotan-
non omakäyttölaitteiden kuluttama sähkö on kuitenkin verotonta. Sähkön siirto toiseen maa-
han on veroton eikä sähköntuotantoa siten jää rasittamaan kansalliset verot.

Verkonhaltijan ja sähköntuottajan on rekisteröidyttävä Verohallinnolle sähköverovelvollisek-
si. Verovelvollisen on tehtävä sähköveroilmoitus Verohallinnolle kultakin kalenterikuukaudel-
ta, jossa eritellään verottomat sähkön siirrot ja kulutukseen luovutettu sähkö eri veroluokissa.
Ilmoitus on annettava kuukautta seuraavan kuukauden 18. päivään mennessä, ja verot on mak-
settava 27. päivään mennessä.

Sähkön pientuotannon osalta on lievennyksiä sähkön verollisuuteen ja toimijoiden verovelvol-
lisuuteen. Pienimmät sähköntuottajat eli enintään 100 kilovolttiampeerin nimellistehoilla
mikrovoimalaitoksilla sähköä tuottavat on vapautettu kaikista sähköverotuksen velvollisuuk-
sista. Näiden toimijoiden ei tarvitse rekisteröityä verovelvollisiksi eikä antaa sähköntuotannos-
taan veroilmoituksia.

Yli 100 kilovolttiampeerin nimellistehoiset, mutta enintään 800 000 kilowattituntia vuodessa
tuottavat sähkön pientuottajat sen sijaan rekisteröityvät Verohallinnolle sähköverovelvollisik-
si. Sähköveroa ei näidenkään pientuottajien tarvitse maksaa itse tuottamastaan ja käyttämäs-
tään sähköstä, vaan he antavat kerran vuodessa vuosiveroilmoituksen niin sanottuna nollave-
roilmoituksena, jolla ilmoitetaan vain tuotettu sähkön määrä. Vuosi-ilmoitusta käytetään hy-
väksi valvottaessa verottoman vuosituotannon rajaa. Jos vuosituotanto ylittää 800 000 kilo-
wattituntia, tuottaja on verovelvollinen kaikesta tuottamastaan ja itse käyttämästään sähköstä.

Jos mikro- tai pienvoimalaitoksessa tuotettu sähkö siirretään sähköverkon kautta kulutukseen,
verottomuus ei kuitenkaan siirry sähkön mukana, vaan sähkön kulutukseen siirtävä verkonhal-
tija maksaa siitä veroluokan I tai II mukaisen sähköveron.

1.1.6 Maatalouden energiaverojen palautus

Energiatuotteiden hintaan sisältyvää valmisteveroa palautetaan ammattimaiselle kasvihuone-
viljelijälle ja maatalouden harjoittajalle maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden
valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006), jäljempänä *maatalouden veronpalautus-
laki*, nojalla. Veronpalautusta maksetaan maataloudessa käytetystä, Suomessa verotetusta ke-
vyestä ja raskaasta polttoöljystä, biopolttoöljystä sekä sähköstä.

Kasvihuoneet voivat hankkia sähköä suoraan alennetun veroluokan II verolla, jos kasvihuoneviljelijä on hankkinut erillisen sähkömittarin kasvihuoneessa käytettävää sähköä varten. Mittarin avulla kulutettavan sähkön määrä voidaan tarkasti jakaa kasvihuoneiden ja yksityiskäytön välillä. Ammattimaiset kasvihuoneet ovat oikeutettuja lisäksi energiasäätöveron yrityksen energiaveron palautukseen.

Muulle maataloudelle sähkön verotuki maksetaan palauttamalla hakemuksesta veroluokkien I ja II välinen erotus eli käytännössä maatalouden sähkövero vastaa teollisuuden sähköverokantaa II.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman linjauksen mukaisesti energiaverotuksen ympäristöohjaus ulotettiin myös päästökaupan ulkopuolella olevan maataloussektorin hiilidioksidipäästöihin. Maataloudelle palautetaan energiasäätöveroa vastaava määrä, jolloin maatalouden rasitteeksi jää päästökaupan ulkopuolisena sektorina hiilidioksidiveron määrä. Maataloudessa käytettyjen polttoaineiden valmisteveron palautus on kytketty suoraan polttoaineverolaissa säädettyyn energiasäätöveroon. Tämä tarkoittaa myös, että polttoaineverolaissa säädetyn energiaveron muutokset eivät enää edellytä erillistä muutosta maatalouden veronpalautuslakiin. Vastaavaa kytkentää ei ole tehty sähköveron osalta.

Tällä hetkellä valmisteveroa palautetaan kevyestä polttoöljystä ja biopolttoöljystä 7,50 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 8,56 senttiä kilogrammalta. Palautuksen jälkeen veroa jää maksettavaksi kevyestä polttoöljystä 16,54 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 20,08 senttiä kilogrammalta. Biopolttoöljystä maksettavaksi jää tyypillisesti 8,27 senttiä litralta. Lisäksi maksettavaksi jää huoltovarmuusmaksu. Sähköstä palautetaan veroa 1,55 senttiä kilowattitunnilta.

Veronpalautukset maksetaan verovuodelta hakemuksesta jälkikäteen. Palautuksen maksaa Verohallinto. Hakemuskäsittely on sidottu maatalouden tuloveroilmoituksiin ja niiden aikatauluihin. Verovuoden aikana käytettyä polttoainetta ja sähköä koskeva hakemus on jätettävä viimeistään verovuoden päättymistä seuraavan kalenterivuoden helmikuun loppuun mennessä. Yhteisön ja yhteisetuuden on jätettävä hakemus kuitenkin viimeistään neljän kuukauden kuluttua sen verovuoden päättymisestä, jolta palautusta haetaan. Palautusmäärän muuttuessa palautusta maksetaan kulutusajankohtana voimassa olevan palautusmäärän mukaisena.

Verohallinto tekee energiaveron palautuksien osalta valvonnan kerran vuodessa. Valvontakausi kestää kesäkuun alusta elokuun loppuun. Valvontakäsittelyssä tutkitaan muun muassa hakemuksen oikea-aikaisuus, hakijan oikeus palautukseen sekä se, ettei hakijalla ole palauttamattomia takaisinperittäväksi määrättyjä tukia eikä hakija ole taloudellisissa vaikeuksissa. Palautusten maksu hakijoille tapahtuu syys-lokakuun vaihteessa.

Palautuksen määrä vaihtelee merkittävästi tilakohtaisesti, mutta tukimäärät ovat keskimäärin pieniä. Palautuksen keskiarvo vuonna 2016 oli noin 880 euroa ja noin 17 900 maatilalle maksettiin palautusta 50—500 euron välillä. Maatalouden energiaveron palautus oli vuodelta 2016 yhteensä noin 32 miljoonaa euroa, josta kevyen polttoöljyn osuus oli noin 18 miljoonaa euroa ja sähkön osuus 14 miljoonaa euroa. Lisäksi kasvihuoneiden suora sähköverotuki oli noin kahdeksan miljoonaa euroa, joten maatalouden energiaverotuki yhteensä oli noin 40 miljoonaa euroa. Koska palautukset maksetaan jälkikäteen, valtion talousarvion kassaperusteisuuden takia muutokset maatalouden energiaverojen palautuksissa vaikuttavat valtiontalouteen pääasiassa vuoden viiveellä.

1.1.7 Maatalouden energiaverojen korotettu palautus vuodelta 2017

Pääministeri Juha Sipilän hallitus päätti hallituksen neuvotteluissa vuoden 2017 kolmanneksi lisätalousarvioesitykseksi, että syksyn 2017 vaikeista sadonkorjuuolosuhteista kärsiviä maatalouden harjoittajia tuetaan 25 miljoonalla eurolla kohonneiden kone- ja kuivatuskustannusten kompensoimiseksi.

Tuki toteutettiin maatalouden energiaveron palautusjärjestelmän kautta kertaluonteisena energiaveron lisäpalautuksena. Lisäpalautus koskee vuoden 2017 aikana maataloudessa käytettyä kevyttä polttoöljyä, jonka käyttö kohdistui energiaveron palautuksen piirissä olevista energialähteistä kaikkein tarkimmin vaikeista sääoloista kärsineisiin tiloihin. Maatalouden energiaveron lisäpalautuksella pyritään korvaamaan kohonneita energiakustannuksia, eikä se siten ole varsinaisesti vahingonkorvausta. Käytännössä tämä myös tarkoitti, etteivät kaikki maanviljelijät saa lisäpalautusta, vaikka olivat kärsineet satovahinkoja ja toisaalta kaikki ne, jotka täyttävät palautuksen edellytykset, saavat lisäpalautuksen, vaikka eivät olisi kärsineet satovahinkoja.

Maatalouden tuotantopäätökset vuoden 2017 osalta oli tehty pääosin ennen tietoa lisäpalautuksesta, joten kertaluonteisella toimenpiteellä ei arvioitu olevan ympäristön kannalta negatiivista vaikutusta, mutta mikäli se lisäisi odotuksia siitä, että tulevaisuudessa vastaavanlaisissa tapauksissa energiaveron palautusta käytettäisiin taloudelliseen tukemiseen, toimenpide voisi vaikuttaa maatalouden toimijoiden tuleviin tuotantopäätöksiin ja vähentää siten energiaverotuksen ympäristöohjauksen voimakkuutta.

Komissio katsoi, että energiaverotuksiin sovellettavat Euroopan unionin valtiontukisäännösten edellytykset täyttyivät, koska lisäpalautus kohdistui vuoden 2017 aikana maataloudessa tapahtuneeseen kevyen polttoöljyn käyttöön ja koska se maksettiin vuoden 2017 säännönmukaisen palautuksen aikataulussa. Energiaverojen lisäpalautusta voitiin pitää näin ollen nykyisen voimassa olevan eräistä maataloudessa käytettävistä energiatuotteista maksettavan valmisteveron palautuksen valtiontukiohjelman (SA.40798) väliaikaisena muuttamisena eikä uutena tukena. Lisäpalautuksen käyttöönotosta oli maatalouden energiaverotuksiin sovellettavan ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti tehtävä ilmoitus komissiolle 20 työpäivän kuluessa tuen voimaantulosta. Komissio voi otannan perusteella kohdistaa siihen jälkikäteen valvontamenettelyjä.

Verohallinnon näkökulmasta lisäpalautuksesta aiheutuneet hallinnolliset kustannukset jäävät pieniksi eivätkä vaadi lisäresursseja. Palautushakemukset jätettiin normaalin tapaan pääosin helmikuun loppuun mennessä. Lisäpalautusta ei tarvinnut erikseen hakea, vaan palautukset maksetaan syyskuun ja lokakuun 2018 vaihteessa vuodelta 2017 maksettavan säännönmukaisen palautuksen yhteydessä.

1.2 EU:n lainsäädäntö

1.2.1 Energiaverodirektiivi

Polttoaineiden ja sähkön verotus on yhdenmukaistettu energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/96/EY, jäljempänä *energiaverodirektiivi*. Energiaverodirektiivissä tarkoitettuja energiatuotteita ovat muun muassa moottoribensiini, dieselöljy, biopolttonesteet, kevyt ja raskas polttoöljy, maakaasu, nestekaasu, kivihiihi ja sähkö.

Energiaverodirektiivin mukaan kulutukseen luovutettavista energiatuotteista on kannettava vähimmäisvero, jonka jäsenvaltio voi halutessaan ylittää. Energiaverodirektiivissä säädetään

myös verotuksen rakenteesta, minkä lisäksi direktiivin mukaan on mahdollista myöntää veronalennus esimerkiksi polttoaineille, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan parempia kuin markkinoilla olevat muut tuotteet tai polttoaineille, joita käytetään erikseen säädetyissä erityistarkoituksissa, kuten teollisuudessa, maataloudessa tai yhdistetyssä tuotannossa. Alennuksen myöntämisen edellytyksenä on, että alennukseen oikeutetun tuotteen laatua tai käyttöä valvotaan niin, että veroviranomainen voi varmistua veronalennuksen edellytysten täyttymisestä. Sähkön verotuksen lähtökohtana on tuotantopolttoaineiden verottomuus ja lopputuotteen eli sähkön verottaminen, kun sähkö luovutetaan kulutukseen.

Lisäksi verotuksessa on otettava huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT*, erityisesti verosyrjintää sekä valtiontukea koskevat määräykset, jotka asettavat rajoituksia ja menettelyllisiä vaatimuksia veronalennusten muodossa myönnettävien tukien käytölle. *SEUT* 107 artiklan määräykset rajoittavat valtion tukitoimenpiteiden, kuten suorien tukien tai veronalennusten ja verottomuuden käyttöä talouspolitiikan välineenä. Vaikka energiaverodirektiivi mahdollistaa erilaisia veronalennuksia, tulevat tukitoimet arvioitaviksi EU:n valtiontukea ja verosyrjintää koskevien määräysten perusteella.

Energiaverodirektiivin mukaan myös erilaiset bioperäiset polttoaineet, kuten alkoholit ja rasvat, on verotettava samojen perusteiden mukaan kuin esimerkiksi fossiilinen moottoribensiini, dieselöljy tai kevyt polttoöljy. Direktiivin mukaan on mahdollista tietyin edellytyksin myöntää verottomuus tai veronalennus bioperäisille polttoaineille. Veronalennus voi koskea vain sitä osaa polttoaineesta tai polttoaineseoksesta, joka on kokonaan bioperäistä. Bioperäistä tuotetta sisältävän polttoaineen verotaso voi myös alittaa energiaverodirektiivissä moottoribensiinille tai dieselöljylle säädetyt vähimmäisverotason. Jos kysymyksessä on polttoaineseos, joka muodostuu biokomponentista ja fossiilisesta polttoaineesta, fossiilisen polttoaineen osuudesta on suoritettava normaali bensiinin tai dieselöljyn vero. Veronalennus voidaan myöntää vain ajallisesti rajattuna siten, että alennuksen enimmäiskesto on kerrallaan kuusi vuotta. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus tukiohjelman käyttöönottamiseen vuosina 2004–2012. Ylisuuren tuen välttämiseksi jäsenvaltioiden tulee mukauttaa biopolttoaineen verotuen määrä esimerkiksi raakaöljyn ja biopolttoaineen hinnanvaihtelujen mukaan. Lisäksi komissiolle on vuosittain raportoitava sovellettavista veronalennusohjelmista. Energiaverodirektiivissä biopolttoaineiden käytön edistämiseksi tarkoitetun tukiohjelman kansallinen käyttöönotto edellyttää aina EU:n valtiontukimenettelyä ja siten myös komission etukäteishyväksyntää tukitoimenpiteelle. Suomessa tätä menettelyä on sovellettu eräissä kokeiluhankkeissa käytetyille biopolttoaineille.

1.2.2 Valtiontukimääräykset

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräykset rajoittavat valtiontukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. Sopimuksen 107 artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Esimerkiksi suora tuki, veron porrastaminen tai verovapauden myöntäminen jollekin tuotteelle täyttää yleensä valtiontuen tunnusmerkistön ja edellyttää siten pääsääntöisesti komission hyväksyntää.

Pääsäännön mukaan valtion tueksi katsottavat toimenpiteet on ilmoitettava komissiolle ennen niiden käyttöönottoa. Ennakkoilmoitusmenettelyn tarkoituksena on varmistaa tukien soveltuvuus yhteismarkkinoille eikä tukitoimenpidettä voida ottaa käyttöön ennen kuin komissio on hyväksynyt tukijärjestelmän. Komissio on hyväksynyt tukia erityisesti, jos tukijärjestelyä voidaan perustella esimerkiksi ympäristösyillä. Energiaverotukseen tulevat tällöin sovellettaviksi komission vahvistamat suuntaviivat valtiontuesta ympäristön suojelulle (2014/C 200/01).

Tietyillä edellytyksillä energiaverotuki voidaan ottaa käyttöön myös ilman komission etukäteishyväksyntää. Tässä tapauksessa kyse on mahdollisuudesta soveltaa energiaverotukiin tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi SEUT 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *ryhmäpoikkeusasetus*, mukaista yksinkertaistettua menettelyä. Ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisen edellytyksenä on, että veronalennuksen saajat valitaan läpinäkyvien ja objektiivisten kriteerien perusteella ja että tukea saavat maksavat veroa vähintään energiaverodirektiivissä vahvistetun vähimmäistason. Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan tukea ei saa myöntää biopolttoaineille, joihin sovelletaan jakeluvetoa. Lisäksi tuen on täytettävä ryhmäpoikkeusasetuksen yleiset edellytykset. Vaikka ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan kuuluva tuki on vapautettu ennakkoilmoitusvaatimuksesta, on sen perusteella myönnetty tuki normaali valtiontuki, josta ilmoitetaan ja raportoidaan jälkikäteen vuosittain komissiolle. Komissio kohdistaa ryhmäpoikkeuksen alaisiin tukiiin myös jälkikäteisiä valvontamenettelyjä, joissa komissio varmistaa, että jäsenvaltio noudattaa kaikilta osin ryhmäpoikkeusasetuksen määräyksiä esimerkiksi avoimuusvelvoitteen tai yritysten taloudellisissa vaikeuksissa olon osalta. Laittoman tuen tilanteessa uhkana on tuen takaisinperintä tuensaaajalta. Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista yksinkertaistettua menettelyä on sovellettu esimerkiksi yhdistetyn tuotannon verotukseen.

Siitä periaatteesta, että veron porrastamista pidetään komission hyväksyntää edellyttävänä valtiontukena, EU:n valtiontukisääntely ja sen tulkinta tunnistavat verotusta koskevan poikkeuksen. Sen mukaan verotuksellista toimenpidettä ei pidetä valtiontukena, jos se on verojärjestelmän luonteen ja rakenteen mukainen ja jos sitä sovelletaan johdonmukaisesti esimerkiksi kaikkiin energiatuotteisiin. Esimerkkinä tällaisesta toimenpiteestä voidaan pitää veron porrastamista tuotteen haitallisen ominaisuuden perusteella. Muita vähemmän haittaa aiheuttava tuote voidaan verottaa muita lievemmin ilman, että asia tulisi arvioitavaksi valtiontukena. Veron perusteen tulee kuitenkin olla objektiivinen ja sitä tulee soveltaa yhdenmukaisesti kaikkiin kilpaileviin tuotteisiin. Suomessa käytössä oleva polttoaineen energia-, hiilidioksidipäästö- ja lähipäästöön rakentuva energiaverojärjestelmä perustuu edellä mainittuun periaatteeseen eikä siihen siten katsota sisältyvän valtiontukea. Liikennepolttoaineiden osalta energiaverojärjestelmää täydentää käyttövoimaverot, jota kannetaan ympäristöperusteista veromallia lievemmin verotettuja tuotteita käyttäviltä ajoneuvoilta.

Eräs valtiontukisääntelyn ja sen soveltamisen lähtökohta on, että toimenpidettä, joka on säädetty pakolliseksi, ei voi tukea esimerkiksi veronalennuksin tai muilla taloudellisilla tukitoimilla. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että biopolttoaineiden käytön edistäminen on kiellettyä verotuin, jos yrityksille on säädetty sitova velvoite toimittaa markkinoille tietty osuus biopolttoaineita. Se, ettei energiaverojärjestelmään sisälly valtiontukena pidettävää verotukea biopolttoaineille, mahdollistaa Suomessa biopolttoaineiden jakeluvetoa ja polttoaineiden energiasisällön ja hiilidioksidipäästön huomioivan verotuksen.

2 Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

2.1 Lämmityspolttoaineiden elinkaaripäästöt

Fossiilisten lämmityspolttoaineiden hiilidioksidivero perustuu pelkästään niiden poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön. Niiden hiilidioksidiveron laskentaperusteissa ei siis oteta huomioon niitä kasvihuonekaasupäästöjä, jotka syntyvät polttoaineen elinkaaren aikana esimerkiksi tuotannossa ja kuljetuksessa. Edellä on käyty yksityiskohtaisesti lävitse niitä syitä, miksi liikennepolttoaineiden energiaverotuksessa jo tällä hetkellä otetaan huomioon polttoaineen elinkaarenaikaiset hiilidioksidipäästöt. Keskeisimpänä syynä elinkaaripäästöjen huomioimiselle liikennepolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa on se, että näin voidaan välttää tilanne, jossa liikennepolttoaineiden verojärjestelmään voitaisiin katsoa sisältyvän EU:n valti-

ontukisääntöjen mukaista valtiontukea. Vastaava muutos on perusteltua tehdä myös lämmityspolttoaineiden neutraalin verotuksen varmistamiseksi. Muutoksen tarpeellisuutta lisää se, että hallitus on linjannut, että myös kevyen polttoöljyn osalta otetaan käyttöön biopolttoöljyn jakeluvelvoite vuoden 2021 alusta. Koska jakeluvelvoitteen ja veronalennusten käyttäminen samanaikaisesti ei ole mahdollista, ehdotetaan lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteisiin tehtäväksi elinkaaripäästöt huomioiva tarkennus. Kevyen ja raskaan polttoöljyn, maa- ja nestekaasun ja kivihiilen sekä niitä korvaavien veronalaisten polttoaineiden laskentaperustetta täsmennettäisiin siten, että hiilidioksidipäästöissä otettaisiin nykyistä selvemmin huomioon polttoaineen koko elinkaarenaikainen päästö poltosta syntyvän päästön lisäksi.

Sen selvittämiseksi, mitä lähdettä ja minkä suuruisia elinkaaripäästöjä lämmityspolttoaineille tulisi käyttää, valtiovarainministeriö tilasi VTT:ltä selvityksen ”Lämmityspolttoaineiden tuotannon elinkaariset kasvihuonekaasupäästöt”, VTT Technology 336. VTT:n työtä avusti epävirallinen ohjausryhmä, jonka jäseninä olivat työ- ja elinkeinoministeriön, ympäristöministeriön ja valtiovarainministeriön edustajat. VTT:n selvityksen mukaan kattavin ja asiantuntevin lähde elinkaaripäästöille olisi saatavissa raportista JEC - Joint Research Centre-EUCAR-CONCAWE collaboration, 2014. JRC-tutkimuskeskuksen laskemat tuotannon päästöt ovat maakaasulle 12,7, nestekaasulle 8,0, kevyelle polttoöljylle 15,4, raskaalle polttoöljylle 6,6 ja kivihiilelle 16,0 grammaa hiilidioksidia megajoulelta. Vertailukelpoisuuden vuoksi kyseisten polttoaineiden osalta siirryttäisiin samalla käyttämään JRC-tutkimuskeskuksen käyttämiä polton kasvihuonekaasupäästöjä.

Kivihiilen, raskaan polttoöljyn ja nestekaasun lämpöarvot päivitettäisiin samalla Tilastokeskuksen vuoden 2018 polttoaineluokituksen oletuslämpöarvojen mukaisiksi. Maakaasun ja liikenteen muiden polttonesteiden osalta käytettäisiin edelleen vuoden 2009 RES-direktiivin mukaisia lämpöarvoja. Kevyelle polttoöljylle käytettäisiin samaa lämpöarvoa kuin dieselille.

Elinkaaripäästöjen huomioon ottaminen hiilidioksidiverotuksessa ilman laskentaperusteiden muutosta korottaisi verotasoa ja lisäisi verotuottoja. Koska tämän muutoksen tarkoituksena ei ole kiristää lämmityspolttoaineiden verotusta kokonaisuudessaan, tulisi samassa yhteydessä lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron laskennassa käytettyä hiilidioksiditonin arvoa laskea nykyisestä 62 eurosta 52 euroon.

Bioperäisten veronalaisten lämmityspolttoaineiden, lähinnä biopolttoöljyn, hiilidioksidiveroa määritettäessä otetaan jo tällä hetkellä huomioon niiden elinkaaren aikainen kasvihuonekaasupäästö ja mahdollinen kasvihuonekaasupäästön vähenemä verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin. Siten niiden osalta ei ole tarvetta tehdä muutoksia. Kestävien, ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden hiilidioksidivero olisi edelleen puolitettu. Toisen sukupolven tuplalaskettavilta biopolttoaineilta ei kannettaisi edelleenkaan hiilidioksidiveroa.

Liikennepolttoaineiden verotuksen perusteena käytetään sekä polton että elinkaaren aikaisten hiilidioksidipäästöjen osalta JRC:n vuoden 2011 päästöarvoja. Koska lämmityspolttoaineiden päästöt laskettaisiin vuoden 2014 arvojen perusteella, selkeyden ja yhdenvertaisen kohtelun vuoksi olisi perusteltua siirtää myös liikennepolttoaineiden osalta käyttämään uusimpia päästöarvoja. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan ehdoteta muutoksia liikennepolttoaineiden verotasiin, koska muutoksella olisi vain vähäinen vaikutus tuotteista kannettaviin verotasiin.

Mäntyöljyn jatkojalostuksen raaka-ainesäannin turvaamiseksi ehdotetaan, että sen vero asetettaisiin samaksi kuin raskaan polttoöljyn.

Taulukko 1 Tärkeimpien polttoaineiden tunnuslukuja

	Lämpöarvo		Alkupään päästöt, CO ₂ eq/MJ	Polton pääs- töt CO ₂ eq/MJ	CO ₂ eq- päästöt yhteensä	Josta uusiu- tuvista läh- teistä enin- tään
Moottoribensiini	32	MJ/l	13,8	73,4	87,2	
Diesel	36	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Maakaasu	50	MJ/kg	12,7	55,1	67,8	
Biokaasu	50	MJ/kg				100 %
Etanoli	21	MJ/l				100 %
Metanoli	16	MJ/l				100 %
MTBE	26	MJ/l				22 %
TAME	28	MJ/l				18 %
ETBE	27	MJ/l				37 %
TAAE	29	MJ/l				29 %
Biodiesel (FAME, RME)	33	MJ/l				100 %
Fischer-Tropsch diesel (XTL)	34	MJ/l				
Fischer-Tropsch diesel (BTL)	34	MJ/l				100 %
Vetykäsittely kasviöljy tai eläinras- va (HVO)	34	MJ/l				100 %
Lentobensiini	31,0	MJ/l	13,8	73,4	87,2	
Lentopetroli	34,2	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Kivihiili	24,9	MJ/kg	16	96	112	
Kevyt polttoöljy	36	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Raskas polttoöljy	40,4	MJ/kg	6,6	80,6	87,2	
Nestekaasu	46,3	MJ/kg	8	65,7	73,7	
Jyrsinturve	9,8	MJ/kg	9,4	107,6	117	
Palaturve	12,1	MJ/kg	9,4	103,2	112,6	
Turvepelletti ja briketti	18,0	MJ/kg	9,4	97	106,4	

2.2 Verotuottojen lisääminen

Samalla kun lämmitys- ja työkonepolttoaineiden verotukseen tehtäisiin edellä selostettu rakenteellinen muutos, tavoitteena on lisätä niistä kertyvää vuotuista verotuottoa maltillisesti 15 miljoonalla eurolla valtiontaloudellisista syistä. Korotus toteutettaisiin hiilidioksidiveroa painottaen. Yhdessä rakenteellisen veromuutoksen kanssa hiilidioksiditonnin arvo alenisi siten nykyisestä 62 eurosta 53 euroon. Loput tarvittavasta veronkorotuksesta kohdistettaisiin energiasäilytöveroön, jota korotettaisiin 0,13 eurolla megawattitunnilta.

Turpeen vero laskettiin vuonna 2016 nykyiselle tasolle. Sen jälkeen muiden fossiilisten polttoaineiden verotusta on kiristetty useaan otteeseen. Siten turpeen verotusta on mahdollista korottaa maltillisesti vaikuttamatta esimerkiksi turpeen ja kivihiilen väliseen ajojärjestykseen. Tavoitteena on lisätä turpeesta kertyvää vuotuista energiaverotuottoa 10 miljoonalla eurolla, mikä edellyttäisi veron korottamista 1,10 eurolla nykyisestä 1,90 eurosta kolmeen euroon megawattitunnilta.

Polttoaine- ja sähköverolakien liitteiden verotaulukoissa säädettyihin verotasoihin tehtäisiin ehdotusten edellyttämät muutokset.

Kaasumaiset ja kiinteät biopolttoaineet säilyisivät verottomina.

2.3 Yhdistetty tuotanto

Yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron puolitus heikentää tällä hetkellä ympäristöperusteseen veromalliin kuuluvien polttoaineiden päästöohjausta yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa. Erityisesti tämä koskee kivihiiltä ja maakaasua. Hiilidioksidiveron puolituksen takia kivihiilen ja maakaasun välinen nimellinen veroero pienenee yleisen verotason hieman alle kymmenestä eurosta megawattitunnilta noin viiteen euroon megawattitunnilta, joten maakaasu menettää osittain alemmasta päästötasostaan johtuvaa veroetua kivihiileen nähden yhdistetyssä tuotannossa. Muiden veromallin mukaisten polttoaineiden osalta yhdistetyn tuotannon verotuksella ei ole kovin suurta merkitystä, sillä kevyttä ja raskasta polttoöljyä tai nestekaasua käytetään vain vähän yhdistetyssä tuotannossa.

Energia- ja ilmastopoliittisessa strategiassa pääministeri Juha Sipilän hallituksen energiapolitiisin linjauksina on kivihiilen käytön kieltäminen ja energiaverojen kohdistaminen erityisesti hiilidioksidiveroon. Siirtämällä yhdistetyn tuotannon nykyinen verotuki hiilidioksidiverosta energiasisältöveroon olisi mahdollista kiristää kivihiilen verotusta yhdistetyssä tuotannossa sekä lisätä yhdistetyn tuotannon päästöohjausta ilman, että yhdistetyn tuotannon kokonaisverorasitus merkittävästi kasvaisi.

Edellä sanotun perusteella ehdotetaan, että yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron puolitus poistettaisiin, ja että yhdistetyn tuotannon energiasisältöveroon tehtäisiin sadan prosentin alennus. Energiaverodirektiivissä säädettyjen vähimmäisverotasojen täyttämisen varmistamiseksi yhdistetyssä tuotannossa käytettävistä tuplalaskettavista biopolttoaineista kannettaisiin huoltovarmuusmaksun lisäksi 50 prosentilla alennettua energiasisältöveroa. Tämä on tarpeen, koska kaksoislaskettavien biopolttoaineiden hiilidioksidivero on nolla.

2.4 Sähkön varastointi

Sähkömarkkinat ovat tällä hetkellä voimakkaassa muutoksessa. Entistä suurempi osa sähkön tuotannosta on sääriippuvaista tuuli- ja aurinkovoimaa. Samaan aikaan sähkötuotannossa pienimuotoisen ja hajautuneen tuotannon osuus kasvaa. Myös sähkönkäyttäjien rooli pelkästä sähkön kuluttajasta on kehittymässä aktiiviseksi toimijaksi sähkömarkkinoilla esimerkiksi sähkön tuottajana tai verkon tasehallintaan osallistuvana palveluntarjoajana. Tämä asettaa uudenlaisia vaatimuksia sähköjärjestelmän toimivuudelle ja vakaana pitämiselle sähkön tuotantomäärien vaihdellessa nopeasti. Sähköjärjestelmään tarvitaan tuotannon ja kysynnän muutoksiin nopeasti reagoivia resursseja ylläpitämään sähköjärjestelmän vakaata toimintaa.

Eräänä keinona sopeutua sähkömarkkinoiden muuttumisesta aiheutuviin tilanteisiin on sähkön varastointi. Sähkövaraston tarkoituksena on viivästyttää sähkön luovutusta kulutukseen tyypillisesti muutamista sekunneista useisiin vuorokausiin. Sähkön varastoinnilla voidaan reagoida nopeasti sähkön kysynnän ja tuotannon vaihteluihin ja siten osaltaan auttaa sähköverkon vakaana pitämisessä. Sähkövarastolla voidaan myös varastoida markkinoilta edulliseen hintaan hankittua tai itse tuotettua sähköä, joka kulutetaan myöhemmin, kun sähkön hinta on kalliimpaa.

Tekninen kehitys on mahdollistanut sähkön varastoinnin entistä laajemmassa mittakaavassa erityyppisten toimijoiden kokoluokaltaan varsin erilaisissa sähkövarastoissa. Sähkön varastointiin on käytössä useita eri teknologioita, joista yleisin on kemialliseen reaktioon perustuvat akut kuten lyijy- ja litium-ioniakut. Myös muiden teknologioiden osalta teknologia kehittyy voimakkaasti. Sähkön varastoinnin osalta kehitys on ollut niin nopeaa, ettei EU:n tai kansalli-

nen sähkömarkkina- tai verosääntely tunnista vielä sähkövarastoa. Sähkövarastoa ei siten ole tällä hetkellä määritelty lainsäädännössä. Esimerkiksi sähkön verotuksessa tämä aiheuttaa joidakin tilanteita, joissa sähkö tulee verotetuksi kahteen kertaan, vaikka lähtökohtana on sähkön verottaminen vain kertaalleen sitä kulutukseen luovutettaessa.

Verotuksessa sovellettavan sähkövaraston määritelmän lähtökohtana tulisi olla mahdollisimman pitkälle teknologianeutraalisuus, jotta eri tyyppiset sähkövarastot ja eri käyttötilanteet voitaisiin ottaa huomioon. Tässä vaiheessa ei ole täyttä varmuutta, miten sähkövarastoja koskeva sääntely, niiden osallistuminen sähkömarkkinoille ja sähkövarastojen tekniikka tulevat kehittymään. Sähköverolaissa sähkövarasto ehdotetaan tässä vaiheessa määriteltäväksi sähkökemialliseksi varastoksi, jossa sähköä varastoidaan ennen sähkön luovutusta kulutukseen. Tyypillisiä tällaisia sähkövarastoja olisivat esimerkiksi lyijy-, litiumioni- ja virtausakut sekä kondensaattorit. Sähköä voidaan varastoida myös mekaaniseen varastoon kuten vauhtipyörään, mitä ei kuitenkaan tässä kehityksen vaiheessa pidettäisi sähköverotuksessa tarkoitettuna sähkövarastona. Alan kehitystä olisi tarpeen seurata ja tehdä siitä johtuvat muutokset verolainsäädännön pitämiseksi ajan tasalla.

Suomessa on haluttu edistää pienimuotoista sähkön tuotantoa siten, että mikro- ja pientuotantosähkö, jonka sähköntuottaja kuluttaa itse, on sähköverotonta. Verottomuus on haluttu toteuttaa mahdollisimman yksinkertaisesti, mutta samalla mahdollistaen verovalvonta, joka on olennainen edellytys toimenpiteen käyttöönotolle ja hyväksyttävyydelle niin kansallisen kuin EU-oikeudellisen toteuttavuuden kannalta. Näistä lähtökohdista sähköntuottajille on säädetty kolme erilaista toimintakehikkoa riippuen voimalaitoksen tehosta ja tuotetun sähkön määrästä. Mikrovoimalat ovat kokonaan sähköverolainsäädännön ulkopuolella, pientuotanto on kevennetyn verotusmenettelyn piirissä ja muihin sähkön tuottajiin sovelletaan täysimääräisesti sähköverolainsäädäntöä.

Eri kokoisilla sähkön tuottajilla voi olla myös käytössään sähkövarastoja ja lisäksi sähkövarastoja voivat hyödyntää sähköverkot tai eri tyyppiset sähkön loppukäyttäjät. Sähkövarastoja koskevan verosääntelyn olisi myös nivouduttava ja toimittava osana nykyisen sähköverojärjestelmän kokonaisuutta. Pelkästään sähköverotuksen kannalta tarkastellen erilaisia sähkön varastointiin ja siirtämiseen liittyviä verotustilanteita on kymmeniä erilaisia.

Sähkön varastointiin liittyvät tilanteet ovat varsin erilaisia riippuen siitä, onko kyseessä voimalaitoksen, sähköverkon, palveluntarjoajan tai sähkön loppukuluttajan sähkövarasto. Myös toimijoiden tekniset ja taloudelliset lähtökohdat poikkeavat huomattavasti toisistaan esimerkiksi luotettavan sähkön mittauksen järjestämiseksi. Sähkön varastoinnin yleistyessä sähkövarastoja ja sitä kautta uusia sähköverovelvollisia voisi tulla jopa kymmeniä tuhansia. Usein uudet toimijat olisivat myös sähkön loppukäyttäjiä. Tämä merkitsisi huomattavaa muutosta valmisteverotuksen kustannustehokkaaseen pyrkimykseen verottaa vain harvoja tuotanto- tai tukkuportaan toimijoita. Valmisteverotuksen nykyistä veronkantojärjestelmää ei ole rakennettu massaverotukseen soveltuvaksi. Lisäksi mahdollisen uuden laajan verovelvollispiirin syntyminen lisäisi merkittävästi hallinnollista työtä ja verovalvonnan tarvetta ja olisi siten verotuksen yksinkertaistamistavoitteiden vastaista. Verotuksen ensisijainen tehtävä on varmistaa verotuottojen kerääminen tehokkaasti ja luotettavasti. Pien- ja mikrotuotannon yhteyteen asennettavan akun osalta kahdenkertaisen verotuksen ongelmaa ei ole tai se on pienehkö, koska akkua ladataan pääosin omalla tuotannolla, joka puretaan akusta omaan kulutukseen. Kaksinkertainen verotus tulisi kyseeseen vain sellaisissa harvinaisissa tapauksissa, joissa akkua ladataan sähköverkosta ja se puretaan muuhun kuin omaan kulutukseen, esimerkiksi syöttönä takaisin verkkoon, jolloin se tulee uudelleen verotetuksi verkosta luovutuksen yhteydessä.

Edellä mainituista syistä esityksen lähtökohtana on keskittyä suurimpiin jo olemassa oleviin sähkön varastoinnin verotukseen liittyviin ongelmiin. Näitä ovat sähkövarastot, joiden toiminta liittyy läheisesti sähköverkkoon tai sähköntuotantoon.

Koska käytännön tilanteet sähkön tuotannossa, jakelussa ja käytössä ovat monimuotoisia ja toimijoiden toimintamallit erilaisia, ehdotetaan, että sähkövarastoa koskeva sääntely olisi osittain mahdollistavaa. Toisin sanoen toimijalla olisi mahdollisuus hakea verottoman sähkövaraston ja verottoman sähkövarastonpitäjän lupaa niissä tilanteissa, joissa sähkövaraston verottoisuus ei seuraa jäljempänä ehdotetulla tavalla suoraan verolainsäädännöstä ja jos toimija arvioi sen olevan perusteltua toimintansa kannalta.

Ehdotetun muutoksen peruslähtökohtana olisi se, että sähkön siirto sähköverkosta tai sähkön tuottajalta verottomaan sähkövarastoon ja vastaavasti sieltä takaisin sähköverkkoon mahdollistettaisiin verottomana myöhemmin kulutukseen luovutettavaksi ja siinä yhteydessä verotettavaksi. Jos sähkövarastolle ei hankittaisi verottoman sähkövaraston lupaa, sähkön siirtäminen siihen olisi verollista. Valinnanvapauden osalta sähkövaraston sääntely poikkeaisi muutoin suoraan velvoittavasta sähköverosääntelystä.

Joissain tilanteissa sähkön siirto sähkövarastoon olisi tarkoituksenmukaista säätää verottomaksi suoraan lain perusteella. Sähköverolaissa olevaa sähköverkon määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sähkövarastoa voitaisiin pitää osana sähköverkkoa, jos sähköä siirretäisiin vain sähköverkon ja sähkövaraston välillä. Toisin sanoen sähkövarastosta ei luovutettaisi sähköä suoraan kulutukseen. Toinen vastaavan kaltainen tilanne olisi kyseessä silloin, kun sähkövarastoa voitaisiin pitää osana voimalaitosta. Tämän edellytyksenä olisi, että sähkövarasto muodostaisi sijainniltaan ja toiminnaltaan voimalaitoksen kanssa kiinteän kokonaisuuden. Tätä koskeva muutos ehdotetaan tehtäväksi voimalaitoksen määritelmään. Edellä mainituissa tilanteissa sähkövarastoon sovellettaisiin joko sähköverkkoa tai voimalaitosta koskevia säännöksiä myös sähkön siirron osalta eikä tätä varten olisi tarvetta luoda uusia hallinnollisia menettelyjä.

Muissa tapauksissa toimijalla olisi mahdollisuus hakea toiminnalleen verottoman sähkövaraston pitäjän ja verottoman sähkövaraston lupaa Verohallinnolta. Luvan myöntämisen edellytyksenä olisivat normaalit valmisteveroluvan vaatimukset ja vakuuden asettaminen verojen suorittamisen vakuudeksi. Verottoman sähkövarastonpitäjää koskisivat normaalit verovelvollista koskevat velvoitteet kuten veron ilmoittamis- ja maksuvelvollisuus.

Verottomaan sähkövarastoon ja sieltä muualle kuin kulutukseen sähköä saisi siirtää verotta. Vero tulisi nykyistä sääntelyä vastaavasti suoritettavaksi vasta, kun sähkö luovutettaisiin kulutukseen sähköverkosta tai verottomasta sähkövarastosta. Koska sähkön varastointiin liittyvät tilanteet ovat varsin erilaisia, myös valitut sääntelyratkaisut olisivat erilaisia tilanteesta riippuen, mutta lopputuloksena olisi kahdenkertaisen verotuksen estäminen mahdollisimman vähällä hallinnollisella taakalla sähköverotuksen luotettavuuden kuitenkaan kärsimättä. Näin olisi erityisesti niiden sähkövarastojen osalta, jotka ovat osa sähköverkkoa tai voimalaitosta.

Sähkön verotuksen kannalta hankalin on tilanne, jossa sähkövarastoa ladataan sähköverkosta ja puretaan sähköverkkoon sekä lisäksi sitä ladataan mikro- ja pienvoimalassa tuotetulla sähköllä, jota haluttaisiin itse kuluttaa sähköverotta. Ongelma aiheutuu siitä, että tällöin sähkövarastossa sekoittuvat erilaisen verokohtelun piiriin kuuluvat sähköt. Sähköverkosta sähkövarastoon siirretystä ja sieltä edelleen kulutukseen luovutettavasta sähköstä on suoritettava vero. Toisaalta mikro- ja pienvoimalassa tuotettu ja sieltä omaan kulutukseen siirretty sähkö on säädetty verottomaksi. Näitä alkuperältään erilaisia sähköjä ja niiden siirtoja sähköverkkoon tai kulutukseen ei pystytäkään käytännössä ainakaan teknisen ja sääntelyn kehityksen tässä vaiheessa

erottamaan ja mittaamaan toisistaan sähkövarastossa siten, että verotus toimisi oikein. Tästä johtuen sähkövarastosta kulutukseen luovutettavan sähköän alkuperää ei pystytä selvittämään, vaan se on verotettava joko sähköveroluokan I tai II mukaisesti sen alkuperästä riippumatta.

Toimijan olisi valittava, millaisen roolin se valitsee itselleen sähkömarkkinoilla saadakseen niistä suurimman hyödyn. Toisin sanoen painottaako se sähkömarkkinoilla palveluntarjoajana toimimista vai itsetuotetun sähköän verotonta käyttämistä. Esimerkiksi keskimääräiselle asuin-kiinteistölle monimutkaisilla sähköän varastointiin liittyvillä järjestelyillä saatava taloudellinen hyöty on vuositasolla vähäinen, koska sähköän tuotannon ja kulutuksen hetkelliseen tasapainottamiseen reaaliaikaisilla markkinoilla myytävän energian määrä on vähäinen. Oman tuotannon hyöty muodostuu siitä, että vältetään sähköenergian ostamiselta, siirtomaksuilta ja sähköverolta. Pientuotantoa ei siis saada varsinaisesti kannattavaksi sähköän myynnillä tai sähkömarkkinoilla toimimisella, sillä sähköä verkkoon syötettäessä tuottaja saa korvaukseksi sähköenergian hinnan, joka on pieni suhteutettuna investoinnin suuruuteen. Toisin sanoen pientuottaja voi sähköän varastoinnilla maksimoida itse tuottamansa sähköän kulutuksen ja sitä kautta saatavan taloudellisen hyödyn. Jos akkua lisäksi käytetään taajuudenhallintaan eli sähkömarkkinoiden tasapainottamiseen, sähköän mahdollinen kahdenkertainen verotus ei ole ongelma taloudellisen kannattavuuden kannalta.

Ehdotettuun sähköän varastointiin liittyvät veroratkaisut kuitenkin ratkaisisivat suurimmat ja ajankohtaisimmat sähköän kahdenkertaiseen verotukseen liittyvät ongelmat sekä antaisivat hyvän pohjan sähköverotuksen kehittämiseksi, kun sähkömarkkinoiden toiminnasta, tekniikan kehittämisestä ja sähköän varastoinnin EU- ja kansallisesta sääntelystä on tarkempi kuva.

Sähkövarastojen verotusta koskevilla säännöksillä ei muutettaisi sähköän tuotantoon, siirtoon ja myyntiin osallistuvien toimijoiden asemaa, joista säädetään edelleen sähkömarkkinalainsäädännöllä. Siten esimerkiksi verottoman sähkövaraston määrittäminen osaksi sähköverkkoa sähköverolaissa ei vaikuta siihen, mikä taho sähkömarkkinoilla voi sähköän varastointia harjoittaa.

2.5 Maatalouden energiaveron korotettu palautus

Pääministeri Juha Sipilän hallitus päätti hallituksen neuvotteluissa vuoden 2019 talousarviesitykseksi, että kesän 2018 poikkeuksellisesta kuivuudesta kärsiviä maatalouden harjoittajia tuetaan muiden tukitoimien lisäksi 20 miljoonalla eurolla maatalouden energiaveron palautusjärjestelmän kautta energiaveron lisäpalautuksena kuten vuoden 2017 osalta tehtiin kohonneiden kone- ja kuivatuskustannusten kompensoimiseksi. Lisäpalautusta eli käytännössä korotettua energiaveron palautusta maksettaisiin vuoden 2018 aikana maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä. Kevyen polttoöljyn käyttö kohdistuu energiaveron palautuksen piirissä olevista energialähteistä kaikkein tarkimmin vaikeista sääoloista kärsineisiin tiloihin – esimerkiksi raskasta polttoöljyä käytetään lähinnä kasvihuoneissa. Kevyttä polttoöljyä käytetään lämmityksessä, mutta erityisesti traktoreissa, kuivureissa ja muissa maataloudessa käytettävissä työkoneissa.

Korotettu energiaveron palautus maksettaisiin vuoden 2018 säännönmukaisen palautuksen aikataulussa. Palautushakemukset jätettäisiin normaalin tapaan pääosin helmikuun 2019 loppuun mennessä eikä lisäpalautusta tarvitsisi erikseen hakea. Hakemukset tallennetaan yhteiseen tietokantaan, jonka jälkeen Verohallinto tekee energiaveronpalautuksien osalta hakemusten perusteella täydennyspyynnöt ja valvonnan kerran vuodessa. Valvontakäsittelyssä tutkitaan muun muassa hakemuksen oikea-aikaisuus, hakijan oikeus palautukseen sekä se, ettei hakijalla ole palauttamattomia takaisinperittäväksi määrättyjä tukia eikä hakija ole taloudellisissa vaikeuksissa. Valvontakausi kestää kesäkuun alusta elokuun loppuun. Palautus maksettaisiin

yhtenäisen maksatusajon ja veronkannon kuittausten jälkeen normaalisti syyskuun ja lokakuun 2019 vaihteessa. Hakemusten ja maksatuksen aikataulu on linjassa Verohallinnon muiden verolajien aikataulujen kanssa.

Maatalouden energiaveropalautuksen maksatuksen mahdollinen nopeuttaminen on selvitetty yhdessä maa- ja metsätalousministeriön ja Verohallinnon kanssa. Selvityksessä todettiin, että nykyisen haku- ja maksatusprosessin muuttaminen sisältää huomattavia riskejä, jotka saattaisivat vaarantaa koko energiaveron palautusjärjestelmän toimivuuden. Maksatuksen aikaistamisen ei ole toteutettavissa.

Lisäpalautuksessa tulee huomioida EU:n valtiontukisääntely. Energiaverojen lisäpalautuksen tulee täyttää ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklan mukaiset ja valtiontukien yleiset edellytykset ja että se toteutetaan säännönmukaisen palautuksen korotuksena ja aikataulussa, jolloin se voitaisiin katsoa nykyisen voimassa olevan maataloudessa käytettävistä energiatuotteista maksettavan valmisteveron palautuksen valtiontukiohjelman väliaikaisena muuttamisena kuten vuoden 2017 lisäpalautus. Lisäpalautuksen käyttöönotosta on ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti tehtävä ilmoitus komissiolle 20 työpäivän kuluessa tuen voimaantulosta ja komissio voi otannan perusteella kohdistaa siihen jälkikäteen valvontamenettelyjä.

Koska komission kanssa käytävien neuvottelujen tuloksesta ja tukitoimen hyväksyttävyydestä ei ole vielä täyttä varmuutta, tulisi lakimuutos säätää erikseen voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Maatalouden veronpalautuslakia muutettaisiin siten, että lain 4 §:ään lisättäisiin uusi 3 momentti, jota sovellettaisiin ainoastaan kevyen polttoöljyn vuoden 2018 aikana maataloudessa tapahtuneeseen käyttöön. Momentin mukaan kevyestä polttoöljystä maksettaisiin korotettua palautusta, jonka suuruus olisi 7,5 senttiä litralta.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

3.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

Kaikkiaan ehdotetut muutokset lisäisivät valtion verotuloja vuoden 2019 tasossa noin 38 miljoonaa euroa.

Lämmitys- ja työkonepolttoaineiden verotuotot kasvaisivat noin 38 miljoonaa euroa eli noin viisi prosenttia. Turpeen verotuottojen osuus verotuottojen kasvusta olisi noin 10 miljoonaa euroa. Liikenteen polttoaineiden verotuotot eivät muuttuisi. Suuriin sähkövarastoihin kohdistuvan kaksinkertaisen verotuksen poistamisella ei arvioida olevan verotuottovaikutuksia. Valmisteverojen tilityksen ajoittumisen vuoksi verotuotto kasvaisi noin 35 miljoonaa euroa vuonna 2019.

Lämmityspolttoaineiden veronkorotus nostaisi energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautuksen kautta myönnettävää verotukea vuositasolla noin viidellä miljoonalla eurolla ja maatalouden energiaveronpalautuksen kautta myönnettävää verotukea noin 0,4 miljoonalla eurolla. Lisäksi turpeen veronkorotus saattaisi päästöoikeuden hinnasta riippuen vähentää metsähakkeen tuotantotuen menoja 0—4 miljoonaa euroa. Mikäli päästöoikeuden hinta on yli 23 euroa, turpeen veronkorotus ei vähentäisi metsähakkeen tukena maksettavia menoja. Veronkorotusten nettomääräinen vuositason vaikutus valtiontalouteen olisi siten noin 33—37 miljoonaa euroa.

Koska energiaverojen palautusta haetaan yrityksen tilikauden päättymisen jälkeen, veronkorotukset kasvattaisivat valtion vuotuisia energiaverotukimenoja vasta vuodesta 2020 alkaen. Maatalouden energiaveronpalautuksen maksaminen korotettuna vuodelta 2018 lisäisi energia-verotukimenoja 20 miljoonalla eurolla vuonna 2019.

Pidemmällä aikavälillä ehdotettujen veronkorotusten vuositason vaikutus verotuloihin olisi vuoden 2019 tasoa pienempi, sillä lämmityspolttoaineiden verollisen kulutuksen arvioidaan laskevan vuoden 2019 tasosta. Vuoden 2022 tasossa ehdotetut muutokset lisäisivät bruttoverotuloja staattisesti arvioituna noin 32 miljoonaa euroa. Koska ehdotetut muutokset lisäisivät kannusteita korvata kivihiiltä käyttävät voimalat nykyistä aikaisemmin verottomia biopolttoaineita käyttävillä voimaloilla, veromuutosten vaikutus polttoaineiden keskipitkän aikavälin verotuottoon voi jäädä staattista arviota pienemmäksi.

Ehdotetuilla veromuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta muihin välillisiin verotuloihin. Arvio perustuu oletukseen, että kotitaloudet vähentäisivät kulutustaan valmisteverokertymän kasvun verran.

3.1.2 Vaikutukset lämmityspolttoaineiden verotasoihin, kilpailukykyyn ja ajojärjestykseen

Verokertymän mukaan painotettuna lämmitys- ja työkonepolttoaineiden veronkorotus olisi keskimäärin noin viisi prosenttia. Taulukossa 2 on esitetty ehdotettujen muutosten vaikutukset polttoaineiden nimellisiin verotasoihin samassa energiayksikössä ilmaistuna käyttäen polttoaineiden tehollisia lämpöarvoja. Lämmityspolttoaineiden laskentaperusteiden päivitykset muuttaisivat polttoaineiden suhteellisia päästöarvoja ja lämpöarvoja. Siten maltillisesta yleisestä veronkorotuksesta huolimatta joidenkin polttoaineiden yleiset verotasot laskisivat. Kevyen polttoöljyn yleinen verotaso nousisi noin 0,5 euroa megawattitunnilta. Raskaan polttoöljyn yleinen verotaso laskisi 1,3 euroa megawattitunnilta ja nestekaasun yleinen verotaso laskisi 0,3 euroa megawattitunnilta. Kivihiilen yleinen verotaso laskisi 0,3 euroa megawattitunnilta ja maakaasun yleinen verotaso nousisi 0,8 euroa megawattitunnilta. Turpeen verotaso nousisi 1,1 euroa megawattitunnilta. Kiinteä biomassa sekä biokaasu olisivat edelleen verottomia.

Taulukko 2. Lämmityspolttoaineiden nimellisiä verotasoja suhteutettuna polttoaineen energiasisältöön. Yhdistetyn tuotannon (CHP) verotaso eritelty

	Verotasot, nykytila €/MWh		Uudet verotasot €/MWh		Veronkorotus, €/MWh	
	Yleinen	CHP	Yleinen	CHP	Yleinen	CHP
Kevyt polttoöljy rikitön	24,4	16,1	24,9	17,3	0,5	1,1
Biopolttoöljy	24,4	16,1	24,9	17,3	0,5	1,1
Biopolttoöljy R	16,1	12,0	16,4	8,8	0,3	-3,2
Biopolttoöljy T	7,9	7,9	8,0	4,2	0,1	-3,7
Raskas polttoöljy	25,8	16,8	24,5	16,9	-1,3	0,1
Kivihiili	29,5	18,7	29,2	21,5	-0,3	2,9
Maakaasu	19,9	13,7	20,7	13,0	0,8	-0,7
Nestekaasu	22,1	14,8	21,8	14,2	-0,3	-0,7
Turve	1,9	1,9	3,0	3,0	1,1	1,1

On huomattava, että kivihiilen verollisesta kulutuksesta noin 95 prosenttia, maakaasun verollisesta kulutuksesta noin 55 prosenttia sekä turpeen verollisesta kulutuksesta noin 70 prosenttia käytetään yhdistetyssä tuotannossa. Yhdistetyn tuotannon verotuen muutoksen vuoksi kivihiilen ja maakaasun verotasojen muutokset eroaisivat yleisten verotasojen muutoksista. Yhdistetyssä tuotannossa kivihiilen nimellinen verotaso nousisi noin 2,9 euroa megawattitunnilta, maakaasun nimellinen verotaso laskisi noin 0,7 euroa megawattitunnilta ja turpeen verotaso nousisi 1,1 euroa megawattitunnilta. Yhdistetyn tuotannon verollisten polttoaineiden määrään sovellettujen laskentasääntöjen vuoksi yleisiin verotasoihin vertailukelpoisten yhdistetyn tuotannon efektiivisten verotasojen muutokset olisivat karkeasti noin 80 prosenttia verojen nimelistasojen muutoksista. Siten kivihiilen efektiivinen verotaso nousisi noin 2,3 euroa megawattitunnilta, maakaasun efektiivinen verotaso laskisi noin 0,6 euroa megawattitunnilta ja turpeen efektiivinen verotaso nousisi noin 0,9 euroa megawattitunnilta. Yhdistetyn tuotannon polttoaineiden efektiiviset verotasot olisivat edelleen yleisiä verotasoja selvästi alhaisempia.

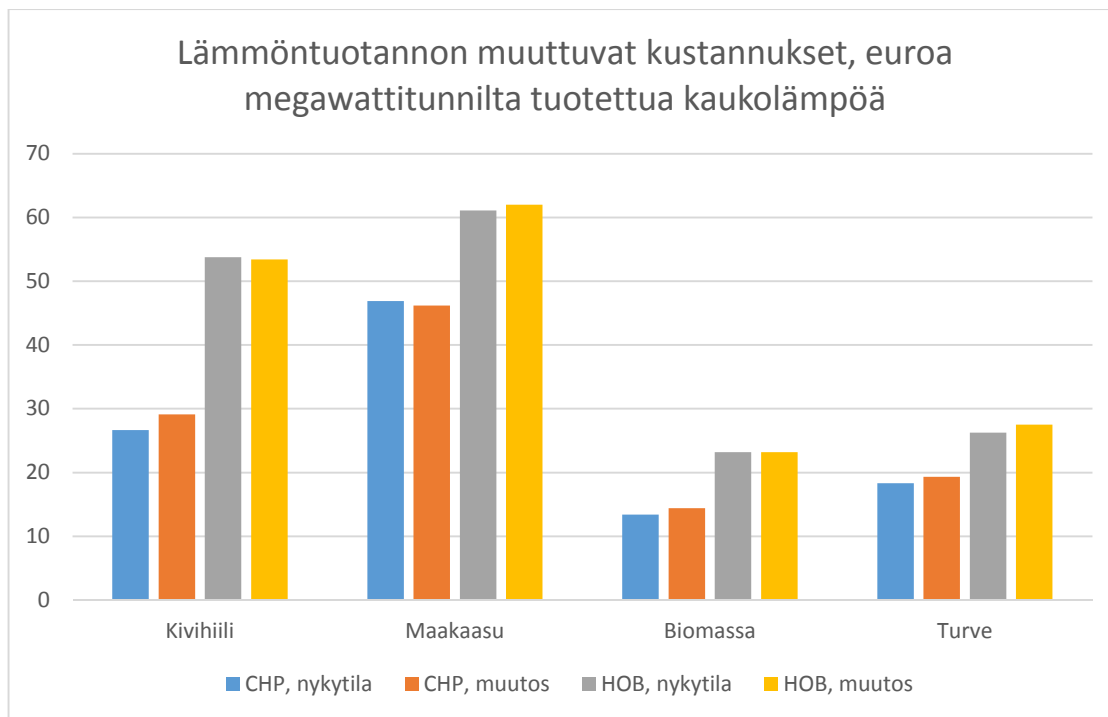
Kivihiiltä käyttävien yhdistetyn tuotannon laitosten yhteenlasketut vuotuiset polttoainekustannukset nousisivat noin 22 miljoonaa euroa, kun taas maakaasua käyttävien laitosten polttoainekustannukset laskisivat noin kolme miljoonaa euroa. Turvetta käyttävien yhdistetyn tuotannon laitosten polttoainekustannukset nousisivat noin seitsemän miljoonaa euroa. Yhdistetyn tuotannon vuotuinen verotuki laskisi noin 17 miljoonalla eurolla noin 96 miljoonaan euroon.

Turpeesta kannettava energiavero ei edelleenkään vastaisi energiaveromallin mukaista verotasoja. Sen vuotuinen verotuki nousisi noin 11 miljoonalla eurolla 189 miljoonaan euroon.

Pelkkää sähköä tuottavalle lauhdetuotannolle ehdotetuilla polttoaineiden veromuutoksilla ei olisi kustannusvaikutusta, koska sähköntuotannon polttoaineet ovat verottomia energiaverodirektiivin mukaisesti ja koska energiavero maksetaan lopputuotteesta eli sähköstä. Myöskään yhdistetyssä tuotannossa sähkön tuotantoon käytetyistä polttoaineista ei kanneta veroa.

Kuviossa 1 on arvioitu kaukolämmön tuotannon muuttuvia energiakustannuksia eri polttoaineiden ja lämmöntuotantomuotojen välillä nykytilassa ja ehdotettujen muutosten jälkeen. Maakaasun kilpailukyky suhteessa kivihiileen paranisi yhdistetyssä tuotannossa, mutta kivihiili olisi edelleen maakaasua selvästi edullisempi polttoaine. Turpeen kilpailukyky kivihiileen nähden lievästi kasvaisi yhdistetyssä tuotannossa. Lisäksi biomassan kilpailukyky suhteessa turpeeseen parantuisi hieman erillisessä lämmöntuotannossa. Yhdistetyssä tuotannossa biomassan kilpailukyvyn parantuminen suhteessa turpeeseen riippuisi osin päästöoikeuden hinnasta, sillä metsähakkeesta maksettava tuki sähköntuotannossa on sidottu päästöoikeuden hintaan ja turpeen verotasoon. Vuoden 2018 syyskuun päästöoikeuden keskiarvohinnalla, noin 21 euroa hiilidioksiditonnilta, ehdotettu turpeen veronkorotus pienentäisi metsähakkeen tuotantotukea täysimääräisesti, jolloin turpeen veronkorotuksella ei olisi vaikutusta turpeen ja metsähakkeen väliseen kilpailukykyyn yhdistetyssä tuotannossa. Mikäli päästöoikeuden hinta nousee yli 21,5 euroon hiilidioksiditonnilta, ehdotettu turpeen veronkorotus ei enää täysimääräisesti pienentäisi metsähakkeen tuotantotukea, jolloin myös metsähakkeen kilpailukyky suhteessa turpeeseen parantuisi. Koska ehdotettujen muutosten vaikutukset voimallaitosten ja polttoaineiden muuttuvissa kustannuksissa olisivat nykyisiin eroihin nähden verrattain pieniä, ehdotetut muutokset eivät todennäköisesti muuttaisi nykyisten voimallaitosten ja polttoaineiden ajojärjestystä lämmöntuotannossa. Ehdotetut muutokset lisäisivät kuitenkin kannusteita sulkea kivihiiltä käyttäviä yhdistetyn tuotannon laitoksia suunniteltua aiemmin ja tukisivat hallituksen päätöstä luopua kivihiilen käytöstä 2029 mennessä. Nykyisillä polttoaineiden hinnoilla korvaavat investoinnit perustuisivat todennäköisesti lähinnä biomassan käyttöön.

Kuvio 1. Kaukolämmön tuotannon muuttuvat energiakustannukset yhdistetyssä tuotannossa (CHP) sekä erillislämmöntuotannossa (HOB) megawattitunnilta tuotettua kaukolämpöä

3.1.3 Vaikutukset yrityksiin

Veromuutosten kustannusvaikutukset kohdistuisivat eri sektoreille taulukon 3 mukaisesti, kun otetaan huomioon energiaintensiivisten yritysten veronpalautusten ja maatalouden energiaveron palautusten energiakustannuksia pienentävä vaikutus. Taulukko perustuu arvioihin polttoaineiden kulutuksesta eri käyttökohteissa ja oletukseen, että veromuutokset menisivät läpi energiatuotteiden ja kaukolämmön hintoihin täysimääräisesti. Taulukossa ei ole huomioitu turpeen veronkorotuksesta johtuvaa metsähakkeen tuen pienenemistä, eikä vuodelta 2018 maksettavaa maatalouden energiaveron lisäpalautusta, joka on yhteensä 20 miljoonaa euroa.

Maatalouden energiaveron lisäpalautusta maksettaisiin 7,5 senttiä litralta käytettyä kevyttä polttoöljyä. Keskimääräinen lisäpalautus olisi noin 550 euroa. Lisäpalautus kohdistuisi myös niille maatalouden harjoittajille, joiden taloudellinen tilanne on poikkeuksellisten sääolojen takia huonontunut vain vähän tai ei lainkaan.

Taulukko 3. Veromuutosten kohdistuminen sektoreittain, miljoonaa euroa.

Teollisuus	1,8
Rakennustoiminta	2,6
Liikenne	1,0
Maa- ja metsätalous	1,7
Muut työkoneet	0,8
Talokohtainen lämmitys	4,0
Kaukolämpösektori	21,2
Yhteensä	33

3.1.4 Vaikutukset kotitalouksiin

Ehdotetun veronkorotuksen myötä kevyen polttoöljyn kuluttajahinta nousisi noin 0,6 senttiä litralta eli noin 0,6 prosenttia. Öljylämmitteisen omakotitalon polttoainekustannukset nousivat noin 14 euroa vuodessa. Muihin lämmityspolttoaineisiin ehdotettujen muutosten seurauksena kaukolämmön kuluttajahinta nousisi Etelä-Suomen suuremmissa kaupungeissa 0—3 prosenttia kaukolämpölaitosten polttoainevalikoimasta ja tyypistä riippuen. Kaukolämpöä hyödyntävän omakotitalon lämmityskustannukset nousisivat noin 14 euroa vuodessa keskimääräisellä kaukolämmön tuotantopolttoainerakenteella.

Veromuutosten suoran inflaatiovaikutuksen arvioidaan olevan alle 0,005 prosenttia eli kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan veronkorotuksen vuoksi alle 0,005 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta.

Lämmityspolttoaineiden veronkorotusten vaikutuksia tulokymmenysten käytettävissä oleviin tuloihin on arvioitu hyödyntäen Tilastokeskuksen vuoden 2016 kulutustutkimuksen aineistoa. Käytettävissä oleviin tuloihin suhteutettuna veronkorotusten vaikutus on jokaisessa tuloluokassa pieni, alle 0,01 prosenttia. Kulutustutkimukseen pohjautuva arvio on kuitenkin vain suuntaa-antava, sillä siihen sisältyy epävarmuuksia. Esitetyssä laskelmassa on oletettu, että polttoaineiden veronkorotukset välittyvät asumiskustannuksiin polttoaineiden ja kaukolämmön hintojen nousun kautta sekä välillisesti hoitovastikkeiden ja lämminvesimaksujen nousun kautta. Laskelmassa ei ole huomioitu veronkorotuksen mahdollisia välillisiä vaikutuksia vuokriin tai muiden hyödykkeiden hintoihin lukuun ottamatta lämminvesimaksua. Ehdotettujen muutosten vaikutukset markkinavuokriin olisivat todennäköisesti vähäiset, sillä markkinavuokrat eivät määräydy kustannusperusteisesti. Toisaalta ehdotetut muutokset saattaisivat hieman nostaa kustannusperusteisesti määräytyviä vuokria, kuten korkotuettujen vuokra-asuntojen vuokria.

3.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

3.2.1 Vaikutukset sähkön toimitusvarmuuteen

Lämmityspolttoaineisiin ehdotetut veromuutokset saattaisivat aikaistaa kivihiihellä toimivien yhdistetyn tuotannon laitosten sulkemisia, mikä saattaisi heikentää sähköjärjestelmän joustavuutta ja toimitusvarmuutta sähkön kulutushuipuissa, jos poistuva lämmöntuotantokapasiteetti korvattaisiin erillisellä lämmöntuotannolla. Tällä hetkellä on kuitenkin epävarmaa, tehtäisiinkö korvausinvestoinnit yhdistetyn tuotannon laitoksiin vai erillisiin lämpövoimalaitoksiin. Ehdotetuilla muutoksilla ei olisi juuri vaikutusta tuotantomuotojen väliseen kannattavuuteen.

Pöyry Management Consulting Oy arvioi keväällä 2018 työ- ja elinkeinoministeriölle teke-
mässään selvityksessä ”Kivihiilen käytön kieltämisen vaikutusten arviointi”, että kivihiiltä
käyttävien yhdistetyn tuotannon laitokset korvautuisivat pääosin lämpökattiloilla. Toisaalta
Pöyryn arvion mukaan pohjoismaisessa sähköjärjestelmässä merkittävin jouston lähde on nor-
jalainen ja ruotsalainen vesivoima, eikä sähköön toimitusvarmuus ole tällä hetkellä hälyttävä.

Sähkövarastojen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen lisäisi kannusteita sähkövarastojen
investointeihin. Tällä voi olla merkitystä sääriippuvaisen tuuli- ja aurinkovoiman tuotannon li-
sääntyessä. Sähkövarastojen lisääntynyt käyttö voisi tulevaisuudessa mahdollistaa sähkön tuo-
tanto- ja kulutushuippujen tasaamisen, mikä parantaisi sähköjärjestelmän joustavuutta ja toi-
mitusvarmuutta.

3.2.2 Vaikutukset ilmastotavoitteisiin ja -velvoitteisiin

Ehdotetuista veronkorotuksista noin kaksi kolmasosaa kohdistuisi päästökauppasektorille, jol-
le on asetettu yhteinen EU-laajuinen päästövähennystavoite. Ehdotettujen muutosten vaiku-
tukset EU:n päästökauppasektorin laskennallisiin päästöihin riippuvat siitä, väheneekö lii-
kkeellä olevien päästöoikeuksien määrä, mikäli kivihiili korvautuu biomassalla tai maakaasulla
nykyistä aikaisemmin. Päästökauppasektorin päästöt laskisivat vastaavalla määrällä, jos pääs-
töoikeuksien määrä vähenee esimerkiksi markkinavakausvarannon kautta tapahtuvan päästö-
oikeuksien mitätöinnin avulla. Jos päästöoikeuksien määrä ei laske, päästökauppasektorin
päästöt pysyisivät ennallaan.

Ehdotetuista veronkorotuksista noin kolmasosa kohdistuu päästökaupan ulkopuoliselle taakan-
jakosektorille, jolle on EU:ssa sovittu jäsenmaakohtainen sitova päästövähennysvelvoite.
Työkone- ja lämmityspolttoaineiden osalta Suomen taakanjakosektorin laskennallisiin pääs-
töihin vaikuttaa erityisesti kevyen polttoöljyn käyttö työkoneissa ja rakennusten erillislämmi-
tyksessä. Näiden osuus taakanjakosektorin päästöissä on yhteensä noin 15 prosenttia. Siten
kevyen polttoöljyn veronkorotus edistäisi Suomen päästövähennysvelvoitteen toteutumista.
Vaikutus taakanjakosektorin laskennallisiin päästöihin jäisi todennäköisesti kuitenkin pienek-
si, sillä kevyen polttoöljyn hinta nousisi varsin maltillisesti.

3.3 Ympäristövaikutukset

Ehdotetut muutokset lisäisivät kannusteita sulkea kivihiiltä käyttäviä yhdistetyn tuotannon lai-
toksia suunniteltua aiemmin. Kivihiilen korvautuminen biomassalla lisäisi hetkellisesti kasvi-
huonekaasupäästöjä, sillä biomassan polton päästöt ovat kivihiilen polton päästöjä suuremmat.
Pidemmän aikavälin vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin riippuisivat käytetystä tarkastelu-
aikavälistä, päästökauppamekanismin reagoinnista kansallisiin ohjaustoimiin sekä siitä, kuin-
ka mahdollinen biomassan lisääntynyt käyttö vaikuttaisi metsiin, maapohjiin ja puutuotteisiin
sitoutuneeseen hiilidioksidin määrään.

Lähes kaikki yhdistetyn tuotannon laitokset sekä erillislämmön tuotantolaitokset kuuluvat
EU:n päästökaupan piiriin. Päästökaupassa biomassan päästökerroin on nolla, jolloin sen käyt-
töä varten ei tarvitse hankkia päästöoikeuksia. Kivihiilen tai turpeen korvautuminen biomas-
salla vähentäisi EU-tason kasvihuonekaasupäästöjä valitulla tarkasteluvälillä, jos biomassan
käytön kasvihuonepäästöt tarkasteluvälillä ovat pienemmät kuin korvautuvien fossiilisten polt-
toaineiden ja jos päästökauppasektorin päästöoikeuksien määrä laskisi esimerkiksi markkina-
vakausvarannon suorittaman päästöoikeuksien mitätöinnin kautta. Toisaalta kivihiilen tai tur-
peen korvautuminen biomassalla ei välttämättä laskisi EU-tason kasvihuonekaasupäästöjä,
ellei päästökauppasektorin liikkeellä olevien päästöoikeuksien määrä vastaavasti laskisi. Bio-
massan tosiasiallinen päästökerroin on 109,6 gCO₂/MJ ja kivihiilen päästökerroin 93,3

gCO₂/MJ mutta biomassan poltosta ei synny laskennallisia kasvihuonekaasupäästöjä, koska päästöt pyritään huomiomaan jo maankäyttösektorin päästölaskennassa.

Ehdotetut veronkorotukset lisääisivät kannusteita vähentää kevyen polttoöljyn kulutusta taakanjakosektorilla. Vaikutus kevyen polttoöljyn kulutukseen ja päästöihin jäisi todennäköisesti kuitenkin pieneksi, sillä kevyen polttoöljyn hinta nousisi varsin maltillisesti.

Maatalouden energiaverotuen palautuksen kasvattaminen toistamiseen kasvattaisi maatalouden harjoittajien odotuksia, että tulevaisuudessa maatalouden energiaveron lisäpalautusta käytettäisiin maatalouden taloudelliseen tukemiseen, jolloin ehdotettu maatalouden energiaveron palautuksen kasvattaminen vuodelta 2018 saattaisi vaikuttaa myös maatalouden toimijoiden tuleviin tuotantopäätöksiin ja vähentää siten energiaverotuksen ympäristöohjauksen voimakkuutta.

Sähkövarastojen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen lisäisi kannusteita investoida sähkövarastoihin. Sähkövarastojen merkittävä lisääntynyt käyttö voisi tulevaisuudessa johtaa siihen, että korkean sähkönkulutuksen aikana ei tarvitsisi käynnistää kaikkein saastuttavimpia tuotantomuotoja, vaan kulutushuippuja voitaisiin tasata sähkövarastojen verkkoon syöttämällä sähköllä.

3.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Sähkön varastointiin ehdotetut muutokset lisääisivät jonkin verran sähköverovelvollisten määrää ja varsinkin alkuvaiheessa siihen liittyvää lupahakemuksien käsittelyä ja neuvontatyötä. Muilta osin ehdotetut veromuutokset eivät vaikuttaisi viranomaistoimintaan kertaluonteisten tietojärjestelmäkustannusten lisäksi.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, ympäristöministeriön ja Verohallinnon kanssa.

Esitys on ollut lausuntokierroksella. Lausuntonsa antoivat Ahvenanmaan maakuntahallitus, Bioenergia ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Energiategollisuus ry, Fortum Power and Heat Oy, Fortum Oyj, Fingrid Oyj, Gasum Oy, Helen Oy, Koneyrittäjien liitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metsäteollisuus ry, Paikallisvoima ry, maa- ja metsätalousministeriö, Suomen biokaasuyhdistys ry, Suomen Kaasuyhdistys ry, Suomen Kiinteistöliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Lähienergialiitto ry, Suomen omakotiliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f., Teknologiateollisuus ry, Verohallinto, Veronmaksajain Keskusliitto ry, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö.

Kaikissa lausunnoissa kannatettiin sähkön varastointiin liittyvän kahdenkertaisen verotuksen poistamista. Joissakin lausunnoissa toivottiin sääntelyn laajentamista muihin kuin sähkökemiallisiin sähkövarastoihin. Lisäksi myös pienempien sähkövarastojen saamista järjestelyn piiriin toivottiin.

Lämmityspolttoaineiden veromuutokset jakaantuvat veronkorotuksiin ja rakenteellisiin muutoksiin. Pääosin veronkorotuksiin suhtauduttiin kielteisesti niiden elinkeinoelämälle ja kuluttajille aiheuttamien lisäkustannusten takia. Toisaalta päästöohjausmielessä korotuksia ymmärrettiin ja jopa toivottiin suurempiakin, erityisesti turpeen osalta. Veronkorotusten nähtiin heikentävän myös yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon ja kaukolämmön kilpailukykyä. Li-

säksi energiaverot nähtiin päästökaupan kanssa päällekkäisenä ohjauskeinona ja siten päästökaupan tehoa heikentävinä.

Yhdistetyn tuotannon verotuen muutosta hiilidioksidiveron puolituksesta energiasisältöveron alennukseen pidettiin lähtökohtaisesti hyvänä ja perusteltuna, koska se parantaisi jonkin verran maakaasun kilpailukykyä suhteessa kivihiileen ja olisi siten ympäristötavoitteiden mukaista. Useissa lausunnoissa olisi toivottu suurempaa etua maakaasulle.

Myös sitä, että lämmityspolttoaineiden verotuksessa otetaan huomioon elinkaaripäästöt, pidettiin laajasti kannatettavana ja ympäristötavoitteiden mukaisena. Siihen kiinnitettiin huomiota, ettei elinkaaripäästöjä voida määrittää kovin tarkasti tuotekohtaisesti, vaan on käytettävä yleisiä selvityksiä.

Maatalouden ylimääräiseen energiaveron palautukseen suhtauduttiin varsin ristiriitaisesti. Pääosa lausunnoista oli kriittisiä, koska sen epäiltiin vähentävän energiaverotuksen ympäristöohjausta ja kohdistuvan väärällä tavalla tuen tarpeeseen nähden. Joissakin lausunnoissa ehdotettiin tuen laajentamista nestekaasuun ja korostettiin nopeutetun maksatusaikataulun merkitystä.

Lausuntojen perusteella esitykseen on tehty joitakin täsmennyksiä. Esityksessä mainituilla perusteilla lausuntoihin sisältyviä laajempia muutoksia ei kuitenkaan ehdoteta.

Esitysluonnos on lähetetty Ahvenanmaan maakunnalle, joka ei kuitenkaan ole pystynyt siitä lausumaan, koska käytössä ei ole ollut kokonaan ruotsinkielistä käännöstä. Esitysluonnos on toimitettu myös lainsäädännön arviointineuvostolle.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

1 §. Pykälän 1 momentissa säädetään polttoaineista valmisteverona kannettavasta energiasisältöverosta ja hiilidioksidiverosta. Lisäksi siinä säädetään polttoaineen elinkaaren aikana syntyvien hiilidioksidipäästöjen huomioimisesta määritettäessä moottoribensiinin ja dieselöljyn sekä niitä korvaavien biopolttoaineiden hiilidioksidiveroa. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös muiden kuin edellä mainittujen liikennepolttoaineiden hiilidioksidiverossa otettaisiin huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset kasvihuonekaasupäästöt. Muutos koskisi lain soveltamisalaan kuuluvista lämmitys-, työkone- ja voimalaitospolttoaineista kevyttä ja raskasta polttoöljyä, biopolttoöljyä sekä nestekaasua. Ehdotetun muutoksen myötä elinkaari päästöajattelu toteutuisi nykyistä selvemmin ja läpinäkyvämmin myös lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa. Muilta osin pykälä säilyisi ennallaan.

2 §. Pykälän 1 kohdassa määritellään nestemäiset polttoaineet. Pykälän 10 kohdassa määritellään pienmoottoribensiini. Energiaverodirektiivissä tarkoitettuihin energiatuotteisiin sovellettavia viittauksia tullitariffin nimikkeisiin on ajantasaistettu komission antamalla täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2018/552 neuvoston direktiivissä 2003/96/EY yhdistetyn nimikkeistön koodeihin tehtyjen viittausten ajantasaistamisesta tiettyjen tavaroiden osalta. Ajantasaistaminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistetun järjestelmän sujuva toiminta. Täytäntöönpanopäätöksen sisältämien viittausten ajantasaistamisella ei muuteta energiaverodirektiivissä säädettyjä vähimmäisverotasoja eikä myöskään poisteta tai lisätä energiatuotteita. Päätös on suoraan sovellettava ja sitä sovelletaan 15. syyskuuta 2018 alkaen. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi eräitä nimikkeitä koskevia teknisluonteisia muutoksia. Pykälän 1 kohdan h alakohdan viittaus sekä 10 kohdan viittaus ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan ajantasaistettuja nimikkeitä.

2 b §. Pykälän 1 momentissa säädetään valmisverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvun valvontaja siirtojärjestelmän soveltamisesta nestemäisiin polttoaineisiin. Energiaverodirektiivissä tarkoitettuihin energiatuotteisiin sovellettavien tullitariffin nimikkeiden ajantasaistamisesta johdun pykälän 1 momentin 3 ja 8 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi.

4 § ja liite. Pykälässä säädetään polttoaineista lain liitteen verotaulukon mukaisesti suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Verotaulukossa määritellään tietyille keskeisille polttonesteille omat verotavat.

Pykälän 2 momentissa säädetään yhdistetyssä tuotannossa käytettyjen polttoaineiden verotuksesta. Hiilidioksidiveron alennuksen tarkoituksena on vähentää energiaverotuksen ja päästökaupparjestelmän päällekkäistä ohjausta ja parantaa yhdistetyn tuotannon kilpailukykyä suhteessa erilliseen lämmöntuotantoon. Päästöohjauksen tehostamiseksi ja kivihiiilestä luopumiseen kannustamiseksi ehdotetaan, että hiilidioksidiveron 50 prosentin suuruisesta alennuksesta luovutetaan ja että se korvattaisiin energiasisältöveron 7,63 euron suuruisella alennuksella megawattituntia kohden. Yhdistetyn tuotannon verotuen muutos toteutettaisiin lakiteknisesti euromääräisen energiasisältöveron alennuksen sijasta 100 prosentin suuruisena energiasisältöveron alennuksena, sillä polttoaineverolain liitteen verotaulukossa energiasisältöveron määrä on selvyiden vuoksi muunnettu verotettavaan yksikköön polttoainekohtaisesti. Siten lämmityspolttoaineiden energiasisältövero 7,5 euroa megawattitunnilta tarkoittaa verotaulukossa kevyelle polttoöljylle veroa 7,5 senttiä litralta, raskaalle polttoöljylle 8,56 senttiä kilogrammalta ja nestekaasulle 9,58 senttiä kilogrammalta.

Polttoaineista on kannettava veroa energiaverodirektiivissä säädetyn vähimmäisverotason mukaisesti. Veromallin mukaan tuoteryhmään T kuuluvat tuplalaskettavat biopolttoaineet ovat kokonaan hiilidioksidiverottomia. Jos kyseiseen tuoteryhmään kuuluvien tuotteiden energiasäلتöveroa alennettaisiin esityksen mukaisesti 100 prosentilla, olisivat tuotteet kokonaan verottomia. Sen varmistamiseksi, että myös tuoteryhmään T kuuluvista biopolttoaineista kannetaan veroa vähintään energiaverodirektiivin mukaisesti, tuoteryhmään T kuuluvien biopolttoöljyn ja bionestekaasuun energiasäلتöveroa alennettaisiin 50 prosentilla. Myös yhdistetyn tuotannon tuen osalta valtiontukisäätely edellyttää sen varmistamista, että energiaverodirektiiviin vähimmäistasoja noudatetaan. Tuoteryhmään T kuuluvien biopolttoaineiden verotus yhdistetyssä tuotannossa kevenisi nykyiseen verrattuna. Tämä johtuu siitä, etteivät ne jo lähtökohtaisesti hiilidioksidiverottomina tuotteina hyödy tällä hetkellä lainkaan yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron puolituksesta.

Lain 1 §:ään ehdotettu muutos elinkaaripäästöjen huomioon ottamisesta lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiverotuksessa korottaisi lämmityspolttoaineiden veroja. Lämmityspolttoaineiden veroja ei ole tämän muutoksen takia tarkoitus keskimäärin korottaa, minkä takia lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa alennettaisiin. Arvoon vaikuttaisi kuitenkin samanaikaisesti toteutettava veron korotus, joka kohdistuisi pääosin hiilidioksidiveroon. Verotaulukkoon tehtäisiin lämmityspolttoaineiden veronkorotuksesta, elinkaaripäästöjen huomioon ottamisesta ja polton hiilidioksidipäästöarvojen päivittämisestä johtuvat verotason muutokset.

1.2 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

1 §. Pykälän 1 momentissa säädetään muun muassa kivihieestä ja maakaasusta valmisteverona kannettavasta energiasäلتöverosta ja hiilidioksidiverosta. Koska sähkön, mäntyöljyn ja polttoturpeen vero ei perustu tuotteen energiasäلتöön tai hiilidioksidipäästöön, kannetaan niistä valmisteverona energiaveroa. Kivihieen ja maakaasun hiilidioksidiverossa ei huomioida niiden elinkaaren aikana syntyviä hiilidioksidipäästöjä. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös kivihieen ja maakaasun hiilidioksidiverossa otettaisiin huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt. Vastaavaa muutosta ehdotetaan polttoaineeverolain soveltamisalaa kuuluvalla kevyellä ja raskaalla polttoöljyllä sekä neste-kaasulle. Ehdotusten seurauksena polttoaineen elinkaaripäästöt otettaisiin yhdenmukaisesti huomioon kaikkien niiden liikenne- ja lämmityspolttoaineiden verotuksessa, joiden verotus perustuu polton hiilidioksidipäästöihin ja hiilidioksidin hinnoitteluun.

Pykälän 3 momentissa säädetään sähköstä, johon ei sovelleta sähköverolakia, kuten mikrovoimalaitoksessa tuotettuun ja itse käytettyyn sähköön. Mikrovoimalaitoksesta sähköverkkoon siirrettyyn sähköön sovelletaan kuitenkin sähköverolain säännöksiä, koska tällöin sähkö siirtyy osaksi yleistä sähköverojärjestelmää. Sähkön verotusta koskevia säännöksiä muutettaisiin sähkövarastojen ottamiseksi huomioon sähköverotuksessa. Samoin kuin mikrovoimalassa tuotettu sähkö, joka siirretään sähköverkkoon, myös mikrovoimalasta sähkövarastoon tai verotomaan sähkövarastoon siirretyn sähkön tulee tulla osaksi yleistä sähköverojärjestelmää. Edellä mainitusta syystä toimijoiden tilanteen selkiinnyttämiseksi ehdotetaan, että myös mikrovoimalasta sähkövarastoon tai verottomaan sähkövarastoon siirrettyyn sähköön sovelletaan sähköverolain säännöksiä.

2 §. Pykälässä säädetään laissa käytettävistä määritelmistä.

Pykälän 4 kohtaan sisältyvää sähköverkon määritelmää tarkistettaisiin viittauksella uuteen sähkömarkkinalakiin ja sen sähköverkkolupaa koskeviin säännöksiin. Sähkövarastoa ei ole tällä hetkellä määritelty sähkömarkkinalainsäädännössä. Myöskin sähkön varastointiin liittyvää

toimintaa koskeva sähkömarkkinasääntely tai sen perusteella mahdollisesti tarvittavat lupa-, ilmoitus- tai hyväksymismenettelyt ovat tällä hetkellä avoimia. Sähkömarkkinalainsäädännössä odotetaan tältä osin EU-sääntelyn täsmentymistä. Sähköverolain sähköverkon määritelmää samalla laajennettaisiin verkkoon liitetyn sähkövaraston osalta. Sähköverkkona pidettäisiin myös sähköverkon ja sähkövaraston muodostamaa kokonaisuutta, jos sähköverkkoon olisi liitetty yksi tai useampi sähkövarasto, josta sähköä ei luovuteta suoraan tai välillisesti kulutukseen. Toisin sanoen sähköverkkoon olisi liitetty sähkövarasto siten, että sähköä voidaan siirtää vain sähköverkon ja sähkövaraston välillä. Ehdotetulla ratkaisulla sähkön verotus toimisi samoin kuin tällä hetkellä sähköverkon osalta toimii eikä toimijoiden tarvitsisi kyseisiä sähkön siirtotilanteita varten hakea jäljempänä 5 d kohdassa ehdotettua verottoman sähkövaraston ja 5 e kohdassa edotettua verottoman sähkövarastonhaltijan lupaa. Sähköverkonhaltija vastaisi tässä tilanteessa sekä sähköverkkoon että sähkövarastoon liittyvästä verotuksesta. Ratkaisu olisi hallinnollisesti yksinkertainen eikä sillä olisi vaikutusta sähkömarkkinoiden muuhun sääntelyyn.

Pykälään lisättäisiin uusiksi 5 c, 5 d ja 5 e kohdiksi sähkövaraston, verottoman sähkövaraston ja verottoman sähkövarastonpitäjän määritelmät. Pykälän 5 c kohdassa sähkövarastolla tarkoitettaisiin sähkön lyhytaikaista sähkökemiallista varastointia varten tarvittavien laitteiden, koneistojen ja rakennusten muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta. Tyypillisiä sähkövarastoja olisivat lyijy- ja litiumakut sekä kondensaattorit välttämättömine oheislaitteineen kuten invertterit, muuntajat ja suojasautomaatio. Pykälän 5 d kohdassa määriteltäisiin veroton sähkövarasto, jolla tarkoitettaisiin sähkövarastoa, johon Verohallinto on myöntänyt luvan sähkön verottomaan varastointiin. Verottomana sähkövarastona ei kuitenkaan pidettäisi sähkövarastoa, joka on osa sähköverkkoa pykälän 4 kohdan tai osa voimalaitosta pykälän 12 kohdan mukaisesti, ja joille ei siten voisi myöskään saada verottoman sähkövaraston lupaa. Siirrot verkosta sähköverkon yhteydessä olevaan sähkövarastoon ja sieltä takaisin verkkoon olisivat verottomia, koska ne katsottaisiin siirroiksi verkon sisällä. Vastaavasti sähkön siirto voimalaitoksesta sen omaan sähkövarastoon olisi veroton. Lain muiden säännösten nojalla sähkövarastoon voisi siirtää sähköä verotta myös verkosta niissä tilanteissa, joissa sähkövarasto on sähköntuottajan voimalaitoksen yhteydessä. Sähkön siirto verkosta pien- ja mikrovoimalaan tai tällaisen voimalan sähkövarastoon ei olisi verotonta.

Pykälän 5 e kohdassa määriteltäisiin verottoman sähkövarastonpitäjäksi se, jolle Verohallinto on myöntänyt luvan ansiotoiminnassaan harjoittaa sähkön varastointia verottomassa sähkövarastossa. Sähkövarastonpitäjän verottomaan varastoon voisi siirtää sähköä verotta, esimerkiksi sähköntuottaja voimalaitoksesta tai sähköverkonhaltija sähköverkosta. Vastaavasti verottomasta sähkövarastosta sähköä voisi siirtää verotta takaisin sähköverkkoon, jolloin vero tulisi suoritettavaksi vasta luovutettaessa sähköä kulutukseen sähköverkosta. Jos verottomasta sähkövarastosta siirrettäisiin sähköä suoraan kulutukseen esimerkiksi kotitaloudelle tai teollisuudelle, verottoman sähkövarastonpitäjän tulisi suorittaa sähköstä joko veroluokan I tai II mukainen sähkövero. Jos verottomasta sähkövarastosta siirrettäisiin sähköä sähkövarastoon, jolla ei ole verottoman sähkövaraston lupaa, siirto olisi verollinen.

Pykälän 12 kohdassa säädetään voimalaitoksesta, jolla tarkoitetaan tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä. Pykälän 4 kohdan muutosta vastaavasti voimalaitoksen määritelmää muutettaisiin siten, että voimalaitoksella tarkoitettaisiin myös voimalaitosalueella tapahtuvaa sähkön varastointia sähkövarastossa. Sähkövarastoa käsiteltäisiin osana voimalaitosta silloin, kun voimalaitos ja sähkövarasto muodostavat alueellisesti ja toiminnallisesti toisiinsa kiinteästi liittyvän kokonaisuuden. Tämä vastaisi jo tällä hetkellä verotuksessa sovellettavaa käytäntöä. Esimerkiksi omakoti-, rivi- ja kerrostalokiinteistöllä olevan mikro- tai pienvoimalan yhteydessä oleva sähkövarasto olisi tämän määritelmän mukaisesti osa kyseistä mikro- tai pienvoimalaa.

Ehdotetulla ratkaisulla sähkön verotus toimisi voimalaitoksen yhteydessä olevan sähkövaraston osalta samoin kuin tällä hetkellä se toimii eri kokoisten sähköntuottajien osalta eikä niiden tarvitsisi hakea 5 d kohdassa ehdotettua verottoman sähkövaraston ja 5 e kohdassa edotettua verottoman sähkövarastonhaltijan lupaa. Sähkön tuottaja ja sähkön pientuottaja vastaisi tässä tilanteessa sekä voimalaitokseen että siellä olevaan sähkövarastoon liittyvästä verotuksesta. Ratkaisu olisi hallinnollisesti tehokas ja yksinkertainen eikä sillä olisi vaikutusta sähkömarkkinasääntelyyn. Ehdotettu voimalaitoksen määritelmä kattaisi sähköntuottajan sekä mikro- ja pienvoimalan sähkövarastot.

4 § ja liite. Pykälässä säädetään lain soveltamisalaan kuuluvista polttoaineista lain liitteen verotaulukoiden mukaisesti suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Verotaulukossa määritellään tietyille keskeisille polttoaineille omat verotasonsa.

Pykälän 3 momentin mukaan maakaasun ja kivihiilen hiilidioksidivero on puolet verotaulukosta säädetystä, jos niitä käytetään yhdistetyssä tuotannossa. Polttoaineverolakia vastaavasti yhdistetyn tuotannon verotuki muutettaisiin hiilidioksidiveron alennuksesta energiasisältöveron alennukseksi, joka lakiteknisesti toteutettaisiin tässä vaiheessa 100 prosentin suuruisena alennuksena verotaulukossa säädetystä energiasisältöverosta. Energiasisältövero 7,5 euroa megawattitunnilta tarkoittaa verotaulukossa maakaasulle energiasisältöveroa 7,5 euroa megawattitunnilta ja kivihiilelle 53,13 euroa tonnilta. Koska turpeesta ei kanneta ympäristöperusteisen mallin mukaisesti energiasisältö- tai hiilidioksidiveroa ja koska turpeen energiaveron huomattavasti muita fossiilisia polttoaineita lievempi, ei turpeelle myönnetä verosta alennusta sillä perusteella, että sitä käytetään yhdistetyssä tuotannossa. Muut yhdistetyn tuotannon verotusta keventävät järjestelyt soveltuvat myös turpeeseen.

Polttoaineverolakiin ehdotettua muutosta vastaavasti tämän lain soveltamisalaan kuuluvien lämmityspolttoaineiden veroperusteiden laskennassa otettaisiin huomioon elinkaarenaikaiset hiilidioksidipäästöt, jotka arvoitettaisiin tuoreempien tutkimustulosten mukaisiksi.

Liitteen verotaulukoihin tehtäisiin hiilidioksidiverotuksen piirissä olevien lämmityspolttoaineiden osalta edellä mainituista veroperusteiden muutoksista sekä maakaasun, kivihiilen, turpeen ja mäntyöljyn veronkorotuksista johtuvat tarkistukset.

5 §. Pykälässä säädetään sähköverovelvollisista. Pykälän 5 kohdassa säädettäisiin uudeksi verovelvolliseksi verottoman sähkövarastonpitäjä, johon sovellettaisiin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

6 §. Pykälässä säädetään sähköveron määräämisen perusteesta.

Pykälän 1 momentin 3 ja 4 kohtaan tehtäisiin tekninen tarkistus. Momentin 5 kohdaksi lisättäisiin säännös, jonka mukaan verottoman sähkövaraston pitäjälle vero määrätään siitä määrästä, jonka varastonpitäjä luovuttaa kulutukseen eli tyypillisesti sähkön loppukäyttäjälle joko sähköveroluokan I tai II mukaiseen kulutukseen. Verollista olisi myös sähkön siirtäminen verottomasta sähkövarastosta sähkövarastoon tai mikro- tai pienvoimalaan, koska näitä siirtoja ei ole säädetty verottomiksi 7 §:ssä toisin kuin esimerkiksi siirtoja sähköverkkoon tai toiseen verottomaan sähkövarastoon. Sähkövarastonpitäjä olisi velvollinen mittaamaan luotettavasti sekä verolliset että verottomat sähkön siirrot.

Pykälän 3 momentissa säädetään sähköntuottajan ja sähkön pientuottajan velvollisuudesta antaa veroilmoitus jokaisesta voimalaitoksesta erikseen. Momenttiin lisättäisiin vastaava velvollisuus verottoman sähkövarastonpitäjälle antaa veroilmoitus erikseen jokaisesta verottomasta sähkövarastosta.

7 §. Pykälässä säädetään sähkön verottomuudesta ja huoltovarmuusmaksuttomuudesta.

Ehdotettujen sähköveroa koskevien säännösten tarkoituksena on luoda järjestelmä, jossa sähkö liikkuisi verottomana sähköverkon, sähköntuottajan voimalaitoksen ja verottoman sähkövaraston välillä ja tulisi kertaalleen verotetuksi, kun se luovutetaan näistä kulutukseen. Tämän mahdollistamiseksi sähkön verottomuutta koskeviin säännöksiin tehtäisiin eräitä muutoksia ja lisäyksiä. Samalla pykälässä käytettyä verottomuuskohtien numerointijärjestystä muutettaisiin siten, että pykälän 1—5 ja 9—10 kohdat vastaisivat nykysääntelyä.

Pykälän 6 kohdassa säädettäisiin verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan oikeudesta luovuttaa sähköä verotta verottoman sähkövarastonpitäjälle. Pykälän 7 ja 8 kohdassa säädettäisiin kahdenkertaisen sähköverotuksen välttämiseksi siirrettäessä sähköä verottomasta sähkövarastosta tai sähkövarastosta. Pykälän 7 kohdassa verottomaksi säädettäisiin sähkön siirto verottomasta sähkövarastosta sähköverkkoon tai verottomaan sähkövarastoon. Pykälän 8 kohdan mukaan verotonta olisi sähkö, joka siirretään sähkövarastosta sähköverkkoon, verottomaan sähkövarastoon tai toiseen sähkövarastoon.

Mikro- ja pienvoimalaitoksen yhteydessä olevassa sähkövarastossa sähkö voisi olla verotonta (niissä tuotettu) tai verollista (verkosta siirretty), mutta näissäkin tilanteissa sähkön siirto mikro- tai pienvoimalaitoksesta ja siihen liittyvästä sähkövarastosta sähköverkkoon, sähkövarastoon tai verottomaan sähkövarastoon olisi sinänsä verotonta mutta siirrettävä sähkö voisi sisältää piilevää sähköveroa verkosta siirretyn sähkön osalta. Tältä osin sähkövarastojen sääntely vastaisi toimimista joko verottomuusjärjestelmässä tai sen ulkopuolella kumpaankin järjestelyyn liittyvine verotuksellisine ja hallinnollisine etuineen ja haittoineen.

9 a ja 9 b §. Lakiin lisättävissä uudessa 9 a ja 9 b §:ssä säädettäisiin sähkön verottomaan varastointiin liittyvän toiminnasta ja luvista. Veroton sähkövarasto ja verottoman sähkövarastonpitäjän toiminta olisi tarpeen muuta valmisteverotusta vastaavasti säätää luvanvaraiseksi toiminnaksi. Tätä ratkaisua puoltaa se, ettei sähköverotuksen tarpeita pystytä ratkaisemaan käyttäen hyväksi sähkömarkkinalainsäädännön mukaista lupajärjestelmää. Näin menetellen voidaan mahdollistaa mahdollisimman laajasti sähkön siirto verottomana ennen sen kulutukseen luovuttamista sähköverojärjestelmän lähtökohdan mukaisesti myös sähkön varastoinnin lisääntyessä.

Lupaviranomaisena toimisi Verohallinto, jonka nykyiseen lupajärjestelmään voidaan tehdä sähkön verottomaan varastointiin liittyvät muutokset nykyisten prosessien puitteissa. Tällä hetkellä on käynnissä valmistelu, jossa valmisteverotuksen prosessit on tarkoitus yhdistää muihin välillisen verotuksen prosesseihin. Siirtyminen uuteen järjestelmään on valmis aikaisintaan 2021. Uudessakin valmisteverotusjärjestelmässä lupaprosessit säilyvät ja lupien käyttäminen jatkossakin on mahdollista ilman merkittäviä muutoksia Verohallinnon prosesseihin. Vasta uuden valmisteverotusjärjestelmän käyttöönoton jälkeen on mahdollista kehittää laajemmin valmisteverotusta esimerkiksi sähkön varastoinnin osalta. Silloin myös tiedetään tarkemmin mihin suuntaan sähkömarkkina kehittyy esimerkiksi sähkön varastoinnin osalta ja miten ehdotetut sähkön verotusta koskevat muutokset ovat käytännössä toimineet.

Lupamenettelyyn liittyisi muun valmisteverotuksen tavoin myös vakuuden käyttöönotto verosaatavien turvaamiseksi varsinkin, kun sähkön varastointiin ei liity sähkömarkkinalain mukaista luvanvaraisuutta ja siihen liittyvää laajaa toimijan kelpoisuusarviointia. Käytännössä verottoman sähkövarastonpitäjä on vastuussa kulutukseen luovutetun sähkön veron suorittamisesta ja valtiontukisääntelyn edellyttämistä velvoitteista.

Lakiin ehdotettavassa uudessa 9 a §:ssä säädettäisiin sekä verottoman sähkövaraston että verottoman sähkövarastonpitäjän toiminnan luvanvaraisuudesta ja niistä edellytyksistä, joilla Verohallinto voisi myöntää verottoman sähkövaraston haltijan luvan. Sen lisäksi sovellettaisiin valmisteverotuslain 26—30 §:n lupamenettelyä ja rekisteriä koskevia säännöksiä. Niiden mukaisesti verottoman sähkövarastonpitäjältä vaadittaisiin vakuus verojen suorittamisen varmistamiseksi. Lupa ja vakuusmenettely ei koskisi niitä toimijoita, joiden sähkövarastot katsotaisiin 2 §:n 4 ja 12 kohtaan ehdotettujen muutoksien johdosta osaksi siirtoverkkoa tai voimalaitosta.

Ehdotettavassa uudessa 9 b §:ssä säädettäisiin verottoman sähkövarastonpitäjän velvollisuudesta ilmoittaa verot, kuten valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta. Sähkön siirroista kulutukseen verottoman sähkövarastonpitäjän olisi maksettava kuukausittain joko sähköveroluokan I tai II mukaiset verot. Verotuksen toimittaminen edellyttäisi, että verovelvollisella on edellytykset luotettavaan sähkön siirtojen mittaukseen 2 momentissa ehdotetulla tavalla. Veroilmoitus olisi annettava verokautta seuraavan kuukauden 18. päivänä ja verot on maksettava verokautta seuraavan kuukauden 27. päivänä.

Sähkön verottoman varastoinnin olisi tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Luvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että sähkövarastoon syötetyn ja sieltä otetun sähkön määrä voidaan mitata luotettavalla tavalla. Sähköä varastoitaessa tapahtuu sähköhäviötä, jota on pidettävä sähkön varastointitoiminnan luonteeseen kuuluvana luonnollisena ja siten verottomana tapahtumana. Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittaamisesta ja häviöiden merkitsemisestä kirjanpitoon.

22 §. Pykälässä säädetään valmisteveron palautusmenettelystä. Pykälän 1 momentissa säädetään muun muassa 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun hiilidioksidiveron alennuksen palauttamisesta hakemuksella. Koska hiilidioksidiveron alennus on tarkoitus korvata energiasisältöveron alennuksella, ehdotetaan 1 momentissa oleva viittaus hiilidioksidiveron alennukseen korvattavaksi yleisellä viittauksella 4 §:n 3 momentin mukaiseen veronalennukseen.

26 b §. Pykälässä säädetään sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan vuosittaisesta velvollisuudesta ilmoittaa Verohallinnolle tuensaajakohtaisesti sähköveroluokan II luovutuksista. Pykälään lisättäisiin ilmoitusvelvolliseksi myös verottoman sähkövaraston pitäjä.

1.3 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

4 §. *Veronpalautuksen määrä.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin vuodelta 2018 maksettavasta kevyen polttoöljyn korotetusta palautuksesta.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2019 alusta. Sähkön varastoinnin osalta säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä huhtikuuta 2019, koska Verohallinto ja valmisteverotuksen tietojärjestelmien ylläpidosta toistaiseksi vastaava Tulli tarvitsevat aikaa tarvittavien tietojärjestelmämuutosten toteuttamiseksi. Maatalouden veronpalautuslain 4 §:n muutos ehdotetaan tulevaksi voimaan myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana, koska tässä vaiheessa ei ole varmuutta komission kannasta ehdotettuun toimenpiteeseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 kohdan h alakohta ja 10 kohta, 2 b §:n 1 momentin 3 ja 8 kohta, 4 §:n 2 momentti ja liite,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 256/2012, 2 §:n 1 kohdan h alakohta ja 10 kohta, 2 b §:n 1 momentin 3 ja 8 kohta laissa 1399/2010, 4 §:n 2 momentti laissa 378/2015 ja liite laissa 972/2017, seuraavasti:

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältöveroa ja hiilidioksidiveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Hiilidioksidiveroa laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

h) tuotteita, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 3824 99 86, 3824 99 92 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3824 99 93, 3824 99 96 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3826 00 10 ja 3826 00 90, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

10) *pienmoottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 12 41 kuuluvaa tuotetta, joka alalla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Lyijyalkyyliipitoisuus	Enintään 2 milligrammaa litraa kohden
Rikkiipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Bentseenipitoisuus	Enintään 0,1 tilavuusprosenttia
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
Olefiinipitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
N-heksaani -pitoisuus	Enintään 0,5 tilavuusprosenttia
Sykloalkaanipitoisuus (C8 ja hiililuvultaan pienemmät yhteensä)	Enintään 2,0 tilavuusprosenttia
Höyrynpaine	Vähintään 50 ja enintään

Tislauksen loppu

65 kPa
Enintään 200 astetta celsiusasta

2 b §

Valmisteverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

3) tuotteisiin, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 2710 12–2710 19 68, 2710 20–2710 20 39, 2710 20 90 (vain tuotteet, joista vähemmän kuin 90 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, tislautuu 210 celsiusasteen lämpötilassa ja vähintään 65 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, 250 celsiusasteen lämpötilassa ISO 3405 –menetelmän, joka vastaa ASTM D 86 –menetelmää, avulla määritettynä), 2710 12 21, 2710 12 25, 2710 19 29 ja 2710 20 90 (vain tuotteet, joista vähemmän kuin 90 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, tislautuu 210 celsiusasteen lämpötilassa ja vähintään 65 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, 250 celsiusasteen lämpötilassa ISO 3405 –menetelmän, joka vastaa ASTM D 86 –menetelmää, avulla määritettynä) kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

8) tuotteisiin, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 3824 99 86, 3824 99 92 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3824 99 93, 3824 99 96 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3826 00 10 ja 3826 00 90, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

4 §

Jos kevyttä polttoöljyä, biopolttoöljyä, nestekaasua, bionestekaasua tai raskasta polttoöljyä käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, energiasisältöveroa alennetaan 100 prosentilla verotaulukossa säädetystä. Biopolttoöljystä tai bionestekaasusta, joka kuuluu lyhenteen T mukaiseen tuoteryhmään, energiasisältöveroa alennetaan kuitenkin 50 prosentilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite

Tuote	Tuote-ryhmä	VEROTAULUKKO		Huoltovar- muusmaksu	Yhteensä
		Energiasisäl- tövero	Hiilidiok- sidivero		
Moottoribensiini snt/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25
Pienmoottoribensiini snt/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25
Bioetanoli snt/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33
Bioetanoli R snt/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63
Bioetanoli T snt/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93
MTBE snt/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21
MTBE R snt/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65
MTBE T snt/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10
TAME snt/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55
TAME R snt/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19
TAME T snt/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82
ETBE snt/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38
ETBE R snt/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67
ETBE T snt/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96
TAEE snt/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73
TAEE R snt/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44
TAEE T snt/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16
Biobensiini snt/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25
Biobensiini R snt/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56
Biobensiini T snt/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87
Etanolidiesel snt/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18
Etanolidiesel snt/l R	48	15,18	6,40	0,35	21,93
Etanolidiesel snt/l T	49	15,18	1,15	0,35	16,68
Dieselöljy snt/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02
Dieselöljy para snt/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselöljy snt/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63
Biodieselöljy R snt/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51
Biodieselöljy T snt/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39
Biodieselöljy P snt/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09

HE 191/2018 vp

Biodieselöljy P R snt/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70
Biodieselöljy P T snt/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Kevyt polttoöljy snt/l	60	10,28	16,90	0,35	27,53
Kevyt polttoöljy ri- kitön snt/l	61	7,63	16,90	0,35	24,88
Biopolttoöljy snt/l	62	7,63	16,90	0,35	24,88
Biopolttoöljy R snt/l	63	7,63	8,45	0,35	16,43
Biopolttoöljy T snt/l	64	7,63	0,00	0,35	7,98
Raskas polttoöljy snt/kg	71	8,56	18,67	0,28	27,51
Lentopetroli snt/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Lentobensiini snt/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanoli snt/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanoli R snt/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanoli T snt/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78
Nestekaasu snt/kg	110	9,81	18,09	0,11	28,01
Bionestekaasu snt/kg	111	9,81	18,09	0,11	28,01
Bionestekaasu R snt/kg	112	9,81	9,04	0,11	18,96
Bionestekaasu T snt/kg	113	9,81	0,00	0,11	9,92

2.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 1 §:n 1 ja 3 momentti, 2 §:n 4 ja 12 kohta, 4 §:n 3 momentti, 5 §:n 4 kohta, 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta ja 3 momentti, 7 §, 22 §:n 1 momentti, 26 b § ja liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 22 §:n 1 momentti laissa 1400/2010, 1 §:n 3 momentti, 5 §:n 4 kohta ja 7 § laissa 501/2015, 2 §:n 4 ja 12 kohta laissa 1306/2007, 6 §:n 3 momentti laissa 1180/2016, 26 b § laissa 480/2016 ja liite laissa 973/2017, ja

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1306/2007, 1400/2010, 612/2012, 1072/2013, 1132/2013, 501/2015, 1722/2015 ja 591/2017, uusi 5 c—5 e alakohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 501/2015, uusi 5 kohta, 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 501/2015, uusi 5 kohta, lakiin uusi 9 a ja 9 b § sekä 9 a §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

1 §

Sähköstä, kivihiilestä, polttoturpeesta, maakaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältövero, hiilidioksidivero ja energiavero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Hiilidioksidivero laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.

Lakia ei sovelleta sähköön, joka tuotetaan aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä sen omiin tarpeisiin, eikä sähköön, joka tuotetaan enintään 100 kilovolttiampeerin nimellistehoisessa generaattorissa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen (generaattoreiden) muodostamassa enintään 100 kilovolttiampeerin nimellistehoisessa voimalaitoksessa. Tällaisesta voimalaitoksesta sähköverkkoon, sähkövarastoon tai verottomaan sähkövarastoon siirrettyyn sähköön sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen myöntämä sähköverkkolupa tai sähkömarkkinalain 12 §:ssä tarkoitettu vapautus sähköverkkoluvasta; sähkövarasto katsotaan kuuluvaksi sähköverkkoon, jos sähkövarasto on liitetty suoraan sähköverkkoon eikä siitä voida siirtää sähköä kuluutukseen;

5 c) *sähkövarastolla* sähkön lyhytaikaista sähkökemiallista varastointia varten tarvittavien laitteiden, koneistojen ja rakennusten muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta;

5 d) *verottomalla sähkövarastolla* muuta kuin 4 ja 12 kohdassa tarkoitettua sähkövarastoa, johon Verohallinto on myöntänyt luvan sähkön verottomaan varastointiin;

5 e) *verottoman sähkövarastonpitäjällä* sitä, jolle Verohallinto on myöntänyt luvan ansio-toiminnassaan harjoittaa sähkön varastointia verottomassa sähkövarastossa;

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä sekä varastoida sähköä sähkövarastossa;

4 §

Jos kivihiiltä tai maakaasua käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, energiasisältövero alennetaan 100 prosentilla verotaulukossa säädetystä.

5 §

Sähkön valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

4) muu kuin verkonhaltija, joka ansiotoiminnassaan vastaanottaa sähköä toisesta jäsenvaltiosta tai tuo maahan sähköä unionin ulkopuolelta, jos sähkö ei kulje sähköverkon kautta Suomessa;

5) verottoman sähkövarastonpitäjä.

6 §

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään kultakin verokaudelta verotaulukon mukaisesti siitä sähkön määrästä, jonka:

3) edellä 5 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana; vero määrätään tällöin sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruisena;

4) edellä 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan;

5) verottoman sähkövarastonpitäjä luovuttaa kulutukseen.

Sähköntuottajan ja pientuottajan on annettava jokaisesta voimalaitoksesta sekä sähkövarastonpitäjän on annettava jokaisesta verottomasta sähkövarastosta erikseen veroilmoitus Verohallinnolle.

7 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

1) joka kulutetaan voimalaitoksen sähkön tai yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon oma-käyttölaitteissa;

2) jonka pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä sähköverkkoon;

3) jonka sähköntuottaja, pientuottaja tai 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen siirtää sähköverkkoon;

4) joka siirretään sähköverkkojen välillä;

5) jonka verkonhaltija tai sähköntuottaja siirtää toiselle sähköntuottajalle;

6) jonka verkonhaltija, sähköntuottaja tai pientuottaja siirtää verottomaan sähkövarastoon;

7) joka siirretään verottomasta sähkövarastosta sähköverkkoon tai verottomaan sähkövarastoon;

8) joka siirretään sähkövarastosta sähköverkkoon, verottomaan sähkövarastoon tai toiseen sähkövarastoon;

9) joka toimitetaan sähköisen raideliikenteen välittömään käyttöön;

10) joka siirretään unionin ulkopuolelle tai toimitetaan muualle unionin alueelle kuin Suomessa kulutettavaksi.

Sähkön verottomaan varastointiin liittyvä toiminta ja luvat

9 a §

Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia verottoman sähkövaraston varastonpitäjänä sekä luvan verottoman sähkövaraston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkamisaikana.

Verottoman sähkövarastonpitäjän lupa voidaan myöntää sille, joka ansiotoiminnassaan harjoittaa sähkön varastointia kiinteässä toimipaikassa sijaitsevassa sähkövarastossa.

Verottoman sähkövaraston lupa myönnetään sellaista tilaa, aluetta tai koneistoa varten, joka on luvanhaltijan hallinnassa ja toimivaltaisen viranomaisen valvottavissa ja johon hakijalle on myönnetty tai myönnetään verottoman sähkövarastonpitäjän lupa.

Hakemuksessa on mainittava verovelvollisen nimi, osoite ja yhteystiedot. Sähkövarastosta on lisäksi ilmoitettava teho ja kiinteistötunnus. Hakemus on tehtävä jokaisesta sähkövarastosta erikseen. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tiedoista verotuksen toimittamista, valvomista ja kehittämistä varten. Lisäksi sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 26—30 §:ssä säädetään.

9 b §

Verottoman sähkövarastonpitäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Sähkön verottoman varastoinnin on tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Varastoon syötetyn ja varastosta otetun sähkön määrä on mitattava luotettavalla tavalla. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittauksesta.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän tulee vuosittain tuensaajakohtaisesti ilmoittaa valmisteverotuslaissa tarkoitettulle tukiviranomaiselle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____. Lain 2 §:n 5 d ja 5 e kohtaa, 5 §:n 5 kohtaa, 6 §:n 1 momentin 5 kohtaa, 6 §:n 3 momenttia sekä 9 a, 9 b ja 26 b §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä huhtikuuta 2019.

VEROTAULUKKO 1					
Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	<i>Liite</i> Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	52,77	147,81	1,18	201,76
Maakaasu, euroa/MWh	2	7,63	12,94	0,084	20,654

VEROTAULUKKO 2				
Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— vero-luokka I	1	2,24	0,013	2,253
— vero-luokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	27,51	0,00	27,51
Polttoturve euroa/MWh	4	3,00	0,00	3,00

3.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palauttamisesta annetun lain (603/2006) 4 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1186/2014 ja 247/2018, uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Veronpalautuksen määrä

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden 2018 aikana maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä 7,5 senttiä litralta.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 kohdan h alakohta ja 10 kohta, 2 b §:n 1 momentin 3 ja 8 kohta, 4 §:n 2 momentti ja liite,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 256/2012, 2 §:n 1 kohdan h alakohta ja 10 kohta sekä 2 b §:n 1 momentin 3 ja 8 kohta laissa 1399/2010, 4 §:n 2 momentti laissa 378/2015 ja liite laissa 972/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältövero ja hiilidioksidivero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. *Moottoribensiinin ja dieselöljyn sekä niitä korvaavien bioperäisten polttoaineiden* hiilidioksidivero laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältövero ja hiilidioksidivero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Hiilidioksidivero laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

h) *tuotteita, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 3824 99 86, 3824 99 92 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3824 99 93, 3824 99 96 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3826 00 10 ja 3826 00 90, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10) *pienmoottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 11 41 kuuluvaa tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Lyijyalkyyliipitoisuus	Enintään 2 milligrammaa litraa kohden
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Bentseenipitoisuus	Enintään 0,1 tilavuusprosenttia
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
Olefiinipitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
N-heksaani -pitoisuus	Enintään 0,5 tilavuusprosenttia
Sykloalkaanipitoisuus (C8 ja hiililuvultaan pienemmät yhteensä)	Enintään 2,0 tilavuusprosenttia
Höyrynpaine	Vähintään 50 ja enintään 65 kPa
Tislauksen loppu	Enintään 200 astetta celsiusta

10) *pienmoottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 12 41 kuuluvaa tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Lyijyalkyyliipitoisuus	Enintään 2 milligrammaa litraa kohden
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Bentseenipitoisuus	Enintään 0,1 tilavuusprosenttia
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
Olefiinipitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
N-heksaani -pitoisuus	Enintään 0,5 tilavuusprosenttia
Sykloalkaanipitoisuus (C8 ja hiililuvultaan pienemmät yhteensä)	Enintään 2,0 tilavuusprosenttia
Höyrynpaine	Vähintään 50 ja enintään 65 kPa
Tislauksen loppu	Enintään 200 astetta celsiusta

2 b §

Valmisteverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11–2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

2 b §

Valmisteverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

3) *tuotteisiin, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 2710 12–2710 19 68, 2710 20–2710 20 39, 2710 20 90 (vain tuotteet, joista vähemmän kuin 90 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, tislautuu 210 celsiusasteen lämpötilassa ja vähintään 65 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, 250 celsiusasteen lämpötilassa ISO 3405 –menetelmän, joka vastaa ASTM D 86 –menetelmää, avulla määritettynä), 2710 12 21, 2710 12 25, 2710 19 29 ja 2710 20 90 (vain tuotteet, joista vähemmän kuin 90 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, tislautuu 210 celsiusasteen lämpötilassa ja vähintään 65 tilavuusprosenttia, hävikki mukaan lukien, 250 celsiusasteen lämpötilassa ISO 3405 –menetelmän, joka vastaa ASTM D 86 –menetelmää, avulla määritettynä)* kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaa-

Voimassa oleva laki

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

Ehdotus

mattomina tukkuerinä;

8) tuotteisiin, jotka kuuluvat tullitariffin nimikkeisiin 3824 99 86, 3824 99 92 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3824 99 93, 3824 99 96 (ei kuitenkaan ruosteenestoaineet, jotka sisältävät amiineja aktiivisina ainesosina, ja epäorgaaniset liuotin- ja ohennusaineseokset lakkoja ja sen kaltaisia tuotteita varten), 3826 00 10 ja 3826 00 90, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

4 §

Jos kevyttä polttoöljyä, biopolttoöljyä, nestekaasua, bionestekaasua tai raskasta polttoöljyä käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

4 §

Jos kevyttä polttoöljyä, biopolttoöljyä, nestekaasua, bionestekaasua tai raskasta polttoöljyä käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa, energiasisältöveroa alennetaan 100 prosentilla verotaulukossa säädetystä. Biopolttoöljystä tai bionestekaasusta, joka kuuluu lyhenteen T mukaiseen tuoteryhmään, energiasisältöveroa alennetaan kuitenkin 50 prosentilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Voimassa oleva laki

Tuote	VEROTAULUKKO				
	Tuote-ryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25
Pienmoottoribensiini snt/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25
Bioetanoli snt/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33
Bioetanoli R snt/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63
Bioetanoli T snt/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93

HE 191/2018 vp

MTBE snt/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21
MTBE R snt/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65
MTBE T snt/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10
TAME snt/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55
TAME R snt/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19
TAME T snt/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82
ETBE snt/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38
ETBE R snt/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67
ETBE T snt/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96
TAAE snt/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73
TAAE R snt/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44
TAAE T snt/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16
Biobensiini snt/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25
Biobensiini R snt/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56
Biobensiini T snt/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87
Etanolidiesel snt/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18
Etanolidiesel snt/l R	48	15,18	6,40	0,35	21,93
Etanolidiesel snt/l T	49	15,18	1,15	0,35	16,68
Dieselöljy snt/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02
Dieselöljy para snt/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselöljy snt/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63
Biodieselöljy R snt/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51
Biodieselöljy T snt/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39
Biodieselöljy P snt/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselöljy P R snt/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70
Biodieselöljy P T snt/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Kevyt polttoöljy snt/l	60	10,15	16,54	0,35	27,04
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	7,50	16,54	0,35	24,39
Biopolttoöljy snt/l	62	7,50	16,54	0,35	24,39
Biopolttoöljy R snt/l	63	7,50	8,27	0,35	16,12
Biopolttoöljy T snt/l	64	7,50	0,00	0,35	7,85
Raskas polttoöljy snt/kg	71	8,56	20,08	0,28	28,92
Lentopetroli snt/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Lentobensiini snt/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanoli snt/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanoli R snt/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanoli T snt/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78

HE 191/2018 vp

Nestekaasu snt/kg	110	9,58	18,74	0,11	28,43
Bionestekaasu snt/kg	111	9,58	18,74	0,11	28,43
Bionestekaasu R snt/kg	112	9,58	9,37	0,11	19,06
Bionestekaasu T snt/kg	113	9,58	0,00	0,11	9,69

Ehdotus

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältö- vero	Hiilidioksidi- vero	Huoltovarmuus- maksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25
Pienmoottoribensiini snt/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25
Bioetanol i snt/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33
Bioetanol i R snt/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63
Bioetanol i T snt/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93
MTBE snt/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21
MTBE R snt/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65
MTBE T snt/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10
TAME snt/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55
TAME R snt/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19
TAME T snt/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82
ETBE snt/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38
ETBE R snt/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67
ETBE T snt/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96
TAEE snt/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73
TAEE R snt/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44
TAEE T snt/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16
Biobensiini snt/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25
Biobensiini R snt/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56
Biobensiini T snt/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87
Etanolidiesel snt/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18
Etanolidiesel snt/l R	48	15,18	6,40	0,35	21,93
Etanolidiesel snt/l T	49	15,18	1,15	0,35	16,68
Dieselöljy snt/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02
Dieselöljy para snt/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09

HE 191/2018 vp

Biodieselöljy snt/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63
Biodieselöljy R snt/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51
Biodieselöljy T snt/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39
Biodieselöljy P snt/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselöljy P R snt/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70
Biodieselöljy P T snt/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Kevyt polttoöljy snt/l	60	10,28	16,90	0,35	27,53
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	7,63	16,90	0,35	24,88
Biopolttöljy snt/l	62	7,63	16,90	0,35	24,88
Biopolttöljy R snt/l	63	7,63	8,45	0,35	16,43
Biopolttöljy T snt/l	64	7,63	0,00	0,35	7,98
Raskas polttoöljy snt/kg	71	8,56	18,67	0,28	27,51
Lentopetroli snt/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Lentobensiini snt/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanoli snt/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanoli R snt/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanoli T snt/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78
Nestekaasu snt/kg	110	9,81	18,09	0,11	28,01
Bionestekaasu snt/kg	111	9,81	18,09	0,11	28,01
Bionestekaasu R snt/kg	112	9,81	9,04	0,11	18,96
Bionestekaasu T snt/kg	113	9,81	0,00	0,11	9,92

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 1 §:n 1 ja 3 momentti, 2 §:n 4 ja 12 kohta, 4 §:n 3 momentti, 5 §:n 4 kohta, 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta ja 3 momentti, 7 §, 22 §:n 1 momentti, 26 b § ja liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 22 §:n 1 momentti laissa 1400/2010, 1 §:n 3 momentti, 5 §:n 4 kohta ja 7 § laissa 501/2015, 2 §:n 4 ja 12 kohta laissa 1306/2007, 6 §:n 3 momentti laissa 1180/2016, 26 b § laissa 480/2016 ja liite laissa 973/2017, ja

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1306/2007, 1400/2010, 612/2012, 1072/2013, 1132/2013, 501/2015, 1722/2015 ja 591/2017, uusi 5 c—5 e alakohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 501/2015, uusi 5 kohta, 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 501/2015, uusi 5 kohta, lakiin uusi 9 a ja 9 b § sekä 9 a §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Sähköstä, kivihiilestä, polttoturpeesta, maakaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältöveroa, hiilidioksidiveroa ja energiaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Lakia ei sovelleta sähköön, joka tuotetaan aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä sen omiin tarpeisiin, eikä sähköön, joka tuotetaan enintään 100 kilovoltiampeerin nimellistehoisessa generaattoris-
sa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen (generaattoreiden) muodostamassa enintään 100 kilovoltiampeerin nimellistehoisessa voimalaitoksessa. Tällaisesta voimalaitoksesta sähköverkkoon siirrettyyn sähköön sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen lupa;

Ehdotus

1 §

Sähköstä, kivihiilestä, polttoturpeesta, maakaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältöveroa, hiilidioksidiveroa ja energiaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. *Hiilidioksidiveroa laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.*

Lakia ei sovelleta sähköön, joka tuotetaan aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä sen omiin tarpeisiin, eikä sähköön, joka tuotetaan enintään 100 kilovoltiampeerin nimellistehoisessa generaattoris-
sa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen (generaattoreiden) muodostamassa enintään 100 kilovoltiampeerin nimellistehoisessa voimalaitoksessa. Tällaisesta voimalaitoksesta sähköverkkoon, *sähkövarastoon tai verottomaan sähkövarastoon* siirrettyyn sähköön sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen *myöntämä sähköverkkolupa tai sähkömarkkinalain 12 §:ssä tarkoitettu vapautus sähköverkkoluvasta; sähkövarasto katsotaan kuuluvaksi sähköverkkoon, jos sähkövarasto on liitetty suoraan sähköverkkoon eikä siitä voida siirtää sähköä kulutukseen;*

5 c) *sähkövarastolla* *sähkön lyhytaikaista sähkökemiallista varastointia varten tarvittavien laitteiden, koneistojen ja rakennusten muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta;*

5 d) *verottomalla sähkövarastolla* *muuta kuin 4 ja 12 kohdassa tarkoitettua sähkövarastoa, johon Verohallinto on myöntänyt luvan sähkön verottomaan varastointiin;*

5 e) *verottoman sähkövarastonpitäjällä* *sitä, jolle Verohallinto on myöntänyt luvan*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä;

ansiotoiminnassaan harjoittaa sähköän varastointia verottomassa sähkövarastossa;

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä *sekä varastoida sähköä sähkövarastossa;*

4 §

4 §

Jos kivihiiltä tai maakaasua käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

Jos kivihiiltä tai maakaasua käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmön *tuotannossa*, *energiasisältövero* *alennetaan 100 prosentilla* verotaulukossa säädetystä.

5 §

5 §

Sähkön valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

Sähkön valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

4) muu kuin verkonhaltija, joka ansiotoiminnassaan vastaanottaa sähköä toisesta jäsenvaltiosta tai tuo maahan sähköä unionin ulkopuolelta, jos sähkö ei kulje sähköverkon kautta Suomessa.

4) muu kuin verkonhaltija, joka ansiotoiminnassaan vastaanottaa sähköä toisesta jäsenvaltiosta tai tuo maahan sähköä unionin ulkopuolelta, jos sähkö ei kulje sähköverkon kautta Suomessa;

5) *verottoman sähkövarastonpitäjä.*

6 §

6 §

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään kultakin verokaudelta verotaulukon mukaisena siitä sähkön määrästä, jonka:

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään kultakin verokaudelta verotaulukon mukaisesti siitä sähkön määrästä, jonka:

3) edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana; vero määrätään tällöin sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruusena;

3) edellä 5 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana; vero määrätään tällöin sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruusena;

4) edellä 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan.

4) edellä 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan;

5) *verottoman sähkövarastonpitäjä luovuttaa kulutukseen.*

Sähköntuottajan ja pientuottajan on annettava veroilmoitus Verohallinnolle jokaisesta voimalaitoksesta erikseen.

Sähköntuottajan ja pientuottajan on annettava jokaisesta voimalaitoksesta *sekä sähkövarastonpitäjän on annettava jokaisesta verottomasta sähkövarastosta* erikseen veroilmoitus Verohallinnolle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §
Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

- 1) joka siirretään sähköverkkojen välillä;
- 2) jonka sähköntuottaja, pientuottaja tai 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen luovuttaa sähköverkkoon;
- 3) joka luovutetaan unionin ulkopuolelle tai toimitetaan muualle unionin alueelle kuin Suomessa kulutettavaksi;
- 4) joka toimitetaan sähköisen raideliikenteen välittömään käyttöön;
- 5) joka kulutetaan voimalaitoksen sähkön tai yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon omakäyttölaitteissa;
- 6) jonka verkonhaltija tai sähköntuottaja luovuttaa toiselle sähköntuottajalle;
- 7) jonka pientuottaja on tuottanut ja jota ei luovuteta sähköverkkoon.

7 §
Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

- 1) joka *kulutetaan voimalaitoksen sähkön tai yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon omakäyttölaitteissa;*
- 2) jonka *pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä sähköverkkoon;*
- 3) *jonka sähköntuottaja, pientuottaja tai 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen siirtää sähköverkkoon;*
- 4) *joka siirretään sähköverkkojen välillä;*
- 5) *jonka verkonhaltija tai sähköntuottaja siirtää toiselle sähköntuottajalle;*
- 6) *jonka verkonhaltija, sähköntuottaja tai pientuottaja siirtää verottomaan sähkövarastoon;*
- 7) *joka siirretään verottomasta sähkövarastosta sähköverkkoon tai verottomaan sähkövarastoon;*
- 8) *joka siirretään sähkövarastosta sähköverkkoon, verottomaan sähkövarastoon tai toiseen sähkövarastoon;*
- 9) *joka toimitetaan sähköisen raideliikenteen välittömään käyttöön;*
- 10) *joka siirretään unionin ulkopuolelle tai toimitetaan muualle unionin alueelle kuin Suomessa kulutettavaksi.*

Sähkön verottomaan varastointiin liittyvä toiminta ja luvat

9 a §
Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia verottoman sähkövaraston varastonpitäjänä sekä luvan verottoman sähkövaraston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Verottoman sähkövarastonpitäjän lupa voidaan myöntää sille, joka ansiotoiminnassaan harjoittaa sähkön varastointia kiinteässä toimipaikassa sijaitsevassa sähkövarastossa.

Verottoman sähkövaraston lupa myönne-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tään sellaista tilaa, aluetta tai koneistoa varten, joka on luvanhaltijan hallinnassa ja toimivaltaisen viranomaisen valvottavissa ja johon hakijalle on myönnetty tai myönnetään verottoman sähkövarastonpitäjän lupa.

Hakemuksessa on mainittava verovelvollisen nimi, osoite ja yhteystiedot. Sähkövarastosta on lisäksi ilmoitettava teho ja kiinteistötunnus. Hakemus on tehtävä jokaisesta sähkövarastosta erikseen. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tiedoista verotuksen toimittamista, valvomista ja kehittämistä varten. Lisäksi sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 26—30 §:ssä säädetään.

9 b §

Verottoman sähkövarastonpitäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Sähkön verottoman varastoinnin on tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Varastoon syötetyn ja varastosta otetun sähkön määrä on mitattava luotettavalla tavalla. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittauksesta.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

26 b §

Sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan tulee vuosittain tuensaajakohtaisesti ilmoittaa valmisteverotuslaissa tarkoitettulle tukiviranomaiselle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän tulee vuosittain tuensaajakohtaisesti ilmoittaa valmisteverotuslaissa tarkoitettulle tukiviranomaiselle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 5 d ja 5 e kohtaa, 5 §:n 5 kohtaa, 6 §:n 1 momentin 5 kohtaa, 6 §:n 3 momenttia sekä 9 a, 9 b ja 26 b §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä huhtikuuta 2019.

HE 191/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Voimassa oleva laki***VEROTAULUKKO 1**

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibrikitit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	53,13	149,56	1,18	203,87
Maakaasu, euroa/MWh	2	7,50	12,28	0,084	19,864

*Ehdotus***VEROTAULUKKO 1**

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibrikitit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	52,77	147,81	1,18	201,76
Maakaasu, euroa/MWh	2	7,63	12,94	0,084	20,654

*Voimassa oleva laki***VEROTAULUKKO 2**

Tuote	Tuoteryhmä	Energia- vero	Huolto- varmuus- maksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	2,24	0,013	2,253
— veroluokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	28,92	0,00	28,92
Polttoturve euroa/MWh	4	1,90	0,00	1,90

*Ehdotus***VEROTAULUKKO 2**

Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Huoltovarmuus- maksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— vero- luokka I	1	2,24	0,013	2,253
— vero- luokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	27,51	0,00	27,51
Polttoturve euroa/MWh	4	3,00	0,00	3,00

3.**Laki****maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palauttamisesta annetun lain (603/2006) 4 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1186/2014 ja 247/2018, uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Veronpalautuksen määrä**Veronpalautuksen määrä*

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, hakijalle palautetaan valmisteveroa vero-
vuoden 2018 aikana maataloudessa käyte-
tystä kevyestä polttoöljystä 7,5 senttiä litral-
ta.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston
asetuksella säädettävänä ajankohtana.